Agustí Chalaux i de Subirà

GLOSSARI DE TERMES INEQUÍVOCS

Col·lecció Bullae 11

Escola Finaly

Economia i Societat

http://www.finaly.org

Consell de redacció:

Roser Albó, Àngels Baldó, Agustí Chalaux, Miquel Chicano, Laura Fusté, Magdalena Grau, Joan Parés, Enric Suárez, Jordi Via, Lluís Maria Xirinacs

Col·lecció Bullae 11

1a edició: Barcelona 10 de juny de 1986.

© Centre d'Estudis Joan Bardina

2a edició: Barcelona 12 d'abril de 1997.

© Agustí Chalaux i de Subirà

© Propietat d'aquesta edició: Publicacions de l'**Escola Finaly**

Aquest llibre està subjecte a una llicència de <u>Creative Commons</u> <u>Reconeixement-Compartirlgual.</u>

http://www.finaly.org - E-correu: escola.finaly@gmail.com

Disseny: Miquel Chicano

Bullae

Les bullae eren en els mil·lennis V-IV aC el que avui dia en diem «factura-xec» (albarà conformat, factura acceptada i xec tirat pel client); eren unes bosses d'argila, més o menys esfèriques, plenes de diferents figuretes de fang com a moneda representativa, i segellades en l'exterior com a símbol de les transaccions comercials, en el context d'un complex sistema de comptabilitat, i que podem considerar com l'antecedent de les famoses tauletes cuneïformes, i per tant de l'escriptura. Segons totes les enciclopèdies, el Temple vermell d'Uruk, el banc sumeri més antic per ara que coneixem arqueològicament, té arxius bancaris complets durant 200 anys (3400 a 3200 aC).

INTRODUCCIÓ

Encara que l'objecte d'aquest glossari és definir de manera inequívoca els principals termes tècnics, cal tenir en compte que molts d'ells són explicats, de manera més completa, als diferents volums d'aquesta col·lecció, en el context de cada temàtica adient. Per tant, aquest glossari només té la finalitat d'oferir al lector una primera i breu aproximació del sentit que donem als termes tècnics més importants que s'aniran definint al llarg de tota la col·lecció.

- - -

Acràcia

Vegeu cràcia i arquia.

Administració

Ocupar-se de les petites coses no és funció de l'**Estat**. (**Principi de subsidiarietat**.)

Afectivològic

Incorrecte tractament **lògic** dels afectes i les passions que permet manipular i dominar les **persones**. Els afectes i les passions són tan subjectius, tan singulars, íntims i inefables, que és radicalment impossible donar-los una interpretació lògica sense convertir-los en instruments de **poder** i manipulació contra les **persones**. (Vegeu **ideològic**.)

Altruisme

Obertura cap als altres que es genera quan l'**egoisme** vital s'ha pogut desenvolupar amb lliure espontaneïtat i expansió personal.

Amortidors auxiliars per a finances i crèdits comunitaris

Una de les principals possibilitats d'un sistema monetari plenament informatiu és contrastar les hipòtesis que es formulen, especialment en el camp de l'economia. Una de les hipòtesis que proposem és que el finançament de les institucions, serveis i professions liberals pot ser realitzat gràcies a la **creació de diner** en funció dels **excedents de producció**, sense haver de recórrer a una permanent recaptació fiscal. Ara bé, les oscil·lacions sectorials i temporals que tot mercat genera en la seva capacitat de producció han de ser amortides amb altres sistemes complementaris al d'aquesta creació política de diner comunitari-solvent en funció dels excedents de producció.

La mateixa racionalització del sistema monetari permet, doncs, disposar d'uns instruments auxiliars que avui són de difícil i costosa aplicació.

El primer d'ells és la congelació parcial-selectiva dels excedents de comptes corrents a favor de la lliure inversió en empreses de sectors productius deficitaris de qualsevol bé utilitari considerat d'importància estratègica, ecològica... per a la comunitat. Aquest estalvi forçós, sempre al màxim de parcial i reduït possible, afavorirà que, lliurement, cada compte-correntista pugui invertir en un sector en dificultats productives per catàstrofe natural o per desfasament tecnològic. L'estalvi forçós que els lliures compte-correntistes no vulguin invertir, continuarà congelat en llurs comptes corrents fins que sigui suprimida legalment la congelació anteriorment legislada i augmentarà el coixí comptable, del qual parlarem com a tercer amortidor auxiliar.

El segon amortidor és la implantació d'un senzill, únic i automàtic impost de solidaritat social d'un tant per cent sobre el muntant de cada compra-venda elemental. Aquest impost evita l'evasió i el frau fiscal i no requereix de cap organisme recaptador i ha de substituir tots els nombrosos, costosos, complicats impostos, taxes i arbitris actuals. Només s'implantarà, al principi, per prudència política fins a confirmar pràcticament la hipòtesi d'invenció de diner en funció dels excedents de producció. També s'hauria de reimplantar en els possibles casos posteriors de producció insuficient si la congelació selectiva de comptes corrents fos inadequada. (L'impost que popularment es considera inútil esdevé summament nociu.)

El tercer amortidor, és un coixí comptable fonamentat en la socialització dels lliures saldos diaris dels comptes corrents a la vista. Avui sobre aquests saldos, anomenats «recursos aliens», els bancs -empreses privades- fonamenten el principal sistema de creació de diner.

El primer objectiu d'aquesta socialització que es planteja és donar la protecció i la garantia de tota la societat geopolítica a l'estalvi privat global -considerat un «bé comú» amb un interès normal mínim (per exemple del 6%)- i amb el qual l'Estat, com a gerent de la societat geopolítica, pot emprar com a coixí comptable per a la creació de diner comunitari. El segon objectiu, i quasi més important, és empènyer els bancs a una constant recerca de nous al·licients per a la lliure contractació d'estalvi a termini, exclusivament privada entre cada banc i els seus clients de cara a una capitalització bancària també privada.

Analogal, analogia, analògic

El prefix **ana-** significa «cap amunt» amb matisos acumulatius d'interacció: endavant, enrere, repetició, reversibilitat, comparació, error, intensificació. (Vegeu **logos** i **lògica**.)

L'analogia, relació de semblança entre coses diverses, és lliure i legítima. Però els discursos «analògics» són sempre la forma més hipotètica, i sovint la més errònia, del pensament **pre-lògic** i **pre-logístic**.

Anarquia

Espai de lliure responsabilitat personal que no està subjecte a l'**arquia** (comandament responsable). (Vegeu **arquia**.)

Ànima

«Ànima», «psique, psico-» i «esperit», etimològicament (en grec i llatí), només signifiquen «vent». El «vent» indica, metafòricament, que té vida, alè, que es mou.

Animal

Ésser que té vida animada, que té ànima, que té capacitat de moviment anímic-intern i corporal-extern...

Anticivilització

El contrari de civilització. La «cultura de ciutat», girada contra les persones.

Antiliberal

Que impedeix el lliure exercici de la societat liberal.

Antillibertari

Que ataca les llibertats **utilitàries**, les concretes llibertats fenomèniques de mercat.

Antipolític

Anti- i **auto-** són dos prefixos d'origen grec que indiquen dues cares del concepte que acompanyen: **Auto-** vol dir per si mateix, a partir del propi ésser, segons l'espontaneïtat i l'expansió personal responsable pròpia. **Anti-** indica el contrari, deliberadament practicat, de l'«auto-» corresponent.

Així, **autopolític** significa el desenvolupament de la «polis» (de la «ciutat-imperi») per ella mateixa, amb mesures pràctiques en el camp jurídic i justicial que afavoreixen responsablement el desenvolupament i l'autodisciplina en la «polis», de tots els seus membres: ciutadans individuals, ciutadanies col·lectives i ètnies lliurement unifederades i multiconfederades.

Mentre que **antipolític** és el contrari del que acabem de dir. En l'àmbit quotidià, l'antipolítica és «**poder** sobre i contra les persones lliures, especialment les més dèbils».

Antipolítica

Quan la **política** esdevé poder sobre i contra les **persones**.

Antisocietat

Quan les articulacions socials han perdut el seny i afavoreixen l'**anticivilització**, els **poders** establerts (sempre il·legítims) i l'**antipolítica**.

Antisocietat dels marginats

El sector social actual segregat per motius de diner i d'incultura que cal fer desaparèixer amb solidaritat.

Arquia (anarquia)

Legítim i vitalment necessari **comandament** (ètnic-social), amb responsabilitat personal de qui l'exerceix, exigible al final del seu mandat constitucional.

L'arrel «ar» en indoeuropeu té el sentit de conjuntar, articular, muntar. «Arquia», en grec **arkho**, vol dir «jo mano», «jo sóc el cap»; del llatí **archi**, en català pren les formes «arque-» (arquetip, arquebisbe) i «arxi-» (arxiduc, arxiu...).

Arquia és doncs el «comandament social» (cívic, polític o justicial) legítim i necessari en cada lliure nivell ètnic i inter-ètnic, territorial i social. Aquest «comandament» és responsable i no té res a veure amb el «poder sobre i contra les persones» (despotisme, tirania, domini...).

Alguns noms compostos formats amb «arquia» són: monarquia (mana un), oligarquia (manen pocs), gerontarquia (manen els vells), **plutarquia** (mana el diner), demarquia (mana el poble)...

Anarquia.- Tot allò que no és «àrquic». Això vol dir que tot allò sotmès de per si, confederativament i llibertària, a una estructura de «comandament social»

d'envergadura i rang més amplis, és «anàrquic», «no àrquic». Tota «arquia» d'una determinada estructura social té els límits constitucionals que són propis al seu àmbit d'actuació, pactat per les parts del tracte constitutiu.

Fora d'aquests límits, qualsevol «comandament social» ha de respectar pràcticament i jurídica les «anarquies» naturals, espontànies i expansives de totes les estructures socials lliurement confederades sota la seva «arquia».

En definitiva, el progrés històric consisteix a precisar molt bé les funcions «àrquiques», a fi que no es transformin súbtilment en «poder contra les **persones**» i no ofeguin les lliures «anarquies»: a partir d'aquest aclariment práctica hom pot anar estrenyent el cercle àrquic i eixamplant, lliurement i responsable, el cercle anàrquic. Anarquia no té res a veure amb acràcia (Vegeu **cràcia**).

Anti-

Vegeu auto-.

Assignacions de solidaritat social

Aportacions de diner comunitari per a certs esdeveniments (naixement, casament, mort...) i per afavorir les condicions d'un mínim nivell de vida (habitatge, millora de la llar...) complementàries dels **salaris de solidaritat social**.

Auto- (anti-)

Són dos prefixos d'origen grec que indiquen les dues cares del concepte que acompanyen:

Auto- vol dir per si mateix, a partir del propi ésser, espontàniament.

Anti- indica el contrari, deliberadament practicat, de l'«auto-» corresponent.

Entre els termes que s'empren amb aquests prefixos podem esmentar-ne un exemple:

Auto- polític.- Desenvolupament de la «polis» (de la «ciutat-imperi») per ella mateixa; mesures pràctiques en el camp jurídic i **justicial** que afavoreixen el desenvolupament i l'autodisciplina de la «polis».

Anti- polític.- El contrari del que acabem de dir. En l'àmbit quotidià, l'antipolítica és «**poder** sobre i contra les persones lliures, especialment les més dèbils».

Autopolítica

Disciplina de **societat civil** («civitas»); art de conduir la «pol-is» (**societat geopolítica**) a favor de totes les **persones** (individuals, familiars, col·lectives utilitàries i liberals).

Autodeterminació

Capacitat de decidir sobre els propis afers.

Autonomia

Llei pròpia d'una comunitat qualsevol.

Autoritat

Actuació repetida d'una comunitat. D'**agere**, en surt el freqüentatiu **augere**. Tota autoritat és comunitària, sigui d'una comunitat ètica-transcendent o ètnica.

Tota comunitat ètica o ètnica necessita vitalment d'una institució fenomènica de comandament social (arquia).

Aquest comandament es torna poder sobre les persones quan la institució es pensa que l'autoritat és d'ella mateixa (de la institució) i es creu més important que la comunitat que regeix (= segons dret).

Autoritat autònoma

Actuació constant i repetida d'una comunitat amb **autonomia**.

Bèl·lic

Qualificatiu de qualsevol acció de guerra. La guerra és sempre una actitud, una voluntat i un fet infra-animal.

Burrocràtic

Joc de paraules format amb el castellanisme «burro», que tan bé quadra per a designar els poders de l'**estatisme** modern i dels seus múltiples, quasi sempre insolents i inútils, per no dir nocius, estaments pseudo-administratius, tan «antipolítics». (Vegeu «**auto- anti-**».)

Caos

Espai-temps il·limitat, indefinit, que veiem aparentment, fenomènicament confús, a causa de la limitació de la nostra intel·ligència davant tan immensa obertura.

Etimològicament: OBERTURA (A UN ABISME IMMENS)

Semànticament: OBERTURA A UN ABISME IMMENS D'ESPAI I/O TEMPS INDEFINIT, TORRENCIALMENT CREATIU-EVOLUTIU QUE el subjecte observador -a causa de les limitacions intrínseques de la seva pròpia intel·ligència, no obstant això perfectible-considera ple de confusió, faltat de forma precisa, de recensament possible, d'ordre necessari, d'adornament interjectiu, etc.

El CAOS és **primi**geni en tota observació **inicial**. Només observacions indefinidament repetides de fenòmens indefinidament repetits ens pot fer «pe(n)sar» en un cosmos o en una ordenació.

El que és terrible de les cosmològiques és la confusió «fenòmens indefinidament repetits i repetibles» amb «NOUMENS» singulars, inefables, irrepetits i irrepetibles, irreductibles a tota fenomenologització. Només podem anar acotant cada dia més el camp dels NOUMENS REALS, per confusió, inconscient o deliberada, amb fenòmens normals i corrents. (Vegeu **cosmos**.)

Captor

Instrument que permet mesurar una magnitud física, les variacions de la qual condicionen el funcionament d'un sistema determinat. Amb la telemàtica, aquesta magnitud es transforma en senyals elèctrics i electrònics que són transmesos a distància per tal d'actuar sobre el sistema de què es tracta.

Els multicaptors són instruments complexos formats per diversos captors. Si les dades captades són tractades correctament per un ordinador, aquest les sintetitza i ofereix resultats integrats de les diferents observacions elementals. L'ull humà i alguns satèl·lits artificials són exemples de multicaptors.

El que anomenem **factura-xec telemàtica** és també un multicaptor que ofereix les diverses magnituds de cada canvi mercantil elemental, fonamentals per a una comprensió del **mercat** i imprescindibles per al seu funcionament automàticament equilibrat.

Carn, carnal

En grec «sarx», «sàrquic». Aquests termes es refereixen al conjunt global «cos-animat, **psico-soma**». Recordem el valor immens del verb «encarnar».

Cibernètic

Govern automàtic, retroactiu, autoregulat, autoregulador, autoequilibrant... exclusivament de les coses. No és aplicable a les **persones** sense caure en l'opressió.

Ciència

Conjunt d'hipòtesis fenomenològiques, fins ara acceptades provisionalment per haver estat sotmeses a repetides experimentacions estadísticament positives dintre de l'**empirisme fenomenològic pro-experimental**.

Ciència econòmica

Sota aquest nom s'apleguen diverses i confuses disciplines i teories que intenten aproximar-se al coneixement de la dinàmica dels sistemes de producció, inversió, comerç exterior i consum de béns utilitaris.

Amb un desenvolupat aparell de models matemàtics i de previsions espectaculars - desconnectats, els uns i els altres, de la captació **exacta** i exhaustiva de la realitat mercantil- la «ciència econòmica» no disposa de dades fiables per a l'elaboració correcta d'anàlisis i estadístiques dignes d'aquest nom. Aquesta pretesa, i mal anomenada, «ciència econòmica» demostra la seva inèpcia en els nombrosos fracassos de les seves teories i dels seus experiments. No hi ha, per exemple, cap «teoria (és a dir, hipòtesi) econòmica» clàssica que sàpiga explicar, ni resoldre pràcticament, el fenomen de la inflació-deflació (stangflation).

Fer de l'economia una disciplina rigorosa demana precisar molt bé els objectius i els mètodes. Sense un sistema de mesura exacte (mercometria i econometria), i sense un tractament de les dades captades mitjançant un sistema lògic-telemàtic (mercològica), és impossible aconseguir un equilibri del mercat i una distribució equilibradora (econòmica i ecològica) de recursos, entre totes les persones que formen part d'una societat geopolítica.

La **factura-xec telemàtica** està dissenyada com un multi**captor** necessari per a fer viable una mercometria i econometria exacta. Sense dades fiables, qualsevol intent d'aplicació d'hipòtesis de treball, de models matemàtics o de decisions polítiques no són altra cosa que especulacions fal·laces. Aquesta és, per definició, la característica més clara de la «ciència econòmica».

Ciència mercològica

Vegeu ciència econòmica.

Ciutadanies

Entitats (utilitàries i liberals) ciutadanes.

Ciutats-imperis

Primeres ciutats multi-**ètniques** encara sense Estat i no sotmeses a **imperialismes** (a l'Àsia sud-occidental entre els -8.500 i els -2.500).

Cívic

Comportament responsable en la «civitas». Ús específic per a designar l'àmbit de la **societat civil** autònom de la **política**.

Civilització

Cultura de ciutat afavoridora de totes les **persones**. No es pot parlar de «civilitzacions» abans de la creació de les primeres **ciutats-imperis**.

Civisme

Sistema d'organitzar correctament la «civitas».

És l'actitud d'assumir responsablement la civitas. Aquest terme llatí, del qual deriva «ciutat» i «civilització», és sinònim del terme grec polis: «política», «policia...» Originalment, la «ciutat-imperi» era formada per diverses ètnies que es federaven per a formar un sol poble (demos, en grec; populus, en llatí). Fer un disseny de civisme vol dir posar les bases estructurals perquè les persones formin part lliurement i solidària d'una societat geopolítica, gràcies a un sistema de llibertats concretes i de responsabilitats on puguin néixer actituds cíviques responsables, lliures i solidàries.

Col·lectivitat

Grup humà nascut de la co-elecció lliure dels seus membres dintre d'una **ètnia** històrica (i en el marc d'una **societat geopolítica** determinada).

Comandament

Capacitat de manar responsablement. El contrari de **poder** sobre les **persones**.

Comandament polític

Responsabilitat en l'àmbit del conjunt de la societat geopolítica.

Comandament social

Aquesta expressió és sinònim d'«arquia» i antònim de «poder sobre i contra les persones». A cada nivell genètic, social ètnic, interètnic, polític, cívic, i justicial li correspon un comandament responsable, natural o lliurement elegit.

Aquest comandament ha d'exercir-se amb les suficients garanties instintives o constitutives perquè no es transformi en **poder** de fet o pseudo-dret. El terme grec «arquia» defineix molt bé aquesta realitat de coordinació legislativa, executiva i justicial de qualsevol grup humà.

«Arquia», en grec clàssic, es reservava generalment als fenòmens constitutius de la «polis» ancestral, de la «ciutat-imperi», si bé també tenia el sentit general suara dit de comandament social als diferents nivells.

«An-arquia» significa simplement: «No-comandament». La seva traducció moderna -sense el sentit pejoratiu que se li ha volgut donar- és **principi de subsidiaritat**.

Comerç exterior

La relació equilibrada d'intercanvi de mercaderies amb altres mercats exteriors a la pròpia **societat geopolítica**.

Compartir

Tret específic de les primeres comunitats homínides, molt difícil de mantenir sense lligams comunitaris o sense una **política** de solidaritat social.

Comptabilitat global

Gràcies al «sistema monetari racionalitzat», que inclou les dades completes de cada acte mercantil (què, quan i a on es compra, el valor-preu de la mercaderia...) processades telemàticament, es pot aconseguir una comptabilitat general,

sectorial i territorial, bàsica per a fer les anàlisis i estadístiques necessàries a una disciplina rigorosa del mercat i a l'aplicació d'una estratègia econòmica.

El seu nom exacte és «intra-comptabilitat analítica-estadística global»:

- * és interna (intra-), sigui en la «societat geopolítica federativa», sigui en qualsevol ètnia o inter-ètnia confederada en el si de la primera, sigui en el lliure comerç exterior entre societats geopolítiques.
- * és una comptabilitat que permet una anàlisi automàtica, indefinidament tabulada en estadístiques nominatives numèriques exactes. Sense aquestes condicions, la comptabilitat no pot ser anomenada científica ni fenomenològica.

Nominatiu, en aquest cas, no es refereix tant a les persones individuals o col·lectives agents del mercat i de la societat (aquesta informació nominativa personalitzada només pot ser coneguda per la «**Justícia independent**» sota secret professional rigorós), com sobretot als cicles, sub-cicles, sectors, sub-sectors, gremis, sub-gremis, territoris, inter-territoris... identificables per a una mercometria i econometria operatives.

Comú

Tots hem sentit parlar del «Comú», especialment per referir-se a les propietats del conjunt d'un municipi, sobretot a les valls pirinenques. També, des de la política, s'invoca sovint el bé comú. En els dos casos, el comú no s'identifica ni amb el consistori del municipi, ni amb l'Estat que vol generar el bé comú.

Comunitat no té res a veure amb unitat, ni unitarismes. El seu sentit original ve de **cum-munus** i **cum-murus**, que vol dir aportació de recursos i protecció. La nostra llengua ha perdut una de les dues «m» que el francès (communouté) o l'anglès (community), encara mantenen.

El Comú serà, doncs, el conjunt de propietats bàsiques (el sòl, els monuments, les vies de comunicació, l'aigua...) i de la massa monetària de solidaritat generada pels excedents de producció. Aquests béns comunitaris serveixen al conjunt de la població sense que puguin ser apropiats ni per cap privat ni per l'Estat. El finançament i el crèdit comunitaris no són de «l'Estat del benestar»; els serveis comuns no són de «l'Estat dels monopolis»; el sòl municipalitzat no és de «l'Estat terratinent»... El bé comú queda protegit per la Constitució i és administrat pels diferents gestors cívics i polítics elegits en els diferents nivells confederatius, que no en són propietaris ni en poden disposar més enllà del dret que la Constitució els atorga per posar-lo al servei incondicional dels ciutadans. (Vegeu principi de subsidiaritat.)

Comunió

Actitud humana que és present en qualsevol comunitat.

Comunisme

Sistema de fer comunitat. És possible, sempre que es fonamenti en la llibertat dels seus membres d'aportar i rebre recursos i proteccions mutus.

Comunitat

Lliure aportació i acceptació mútues de recursos i proteccions.

Comunitat supra-ètnica

Nova comunitat sorgida del lliure pacte i convivência de diverses comunitats ètniques anteriors.

Comunitat supra-nacional

Sinònim, menys precís en el cas humà, de comunitat supra-ètnica.

Comunitat genètica (o nacional)

Comunitat originada pels gens, d'origen sexual-hereditària.

Comunitat de nacions

En el cas humà és sinònim de comunitat supra-ètnica.

Comunitats endo-ètniques

Comunitats humanes tancades dins la pròpia ètnia, sense mestissatge.

Confederació

Pacte federal fet entre diverses **ètnies** (o col·lectivitats) dins el marc de la **unifederació** protectora de cara a l'exterior. (Vegeu **federació**.)

Cognició

Vegeu noció.

Constitució

Conjunt de pactes i lleis que estableixen un conjunt de regles de joc social, cívic, polític i judicial.

Cosmos

Ornamentació, maquillatge, «cosmètica» provisional que ens permet posar ordre aparent al **caos** creatiu.

Cosmos i caos

«Caos» és l'obertura a un espai-temps il·limitat en el qual, a causa de les limitacions de la intel·ligència humana, l'observador no veu més que confusió.

«Cosmos» és aquesta aparent confusió ornamentada, maquillada, sotmesa a un tractament «cosmètic». Plató, amb la seva fina ironia, subratllava que «cosmètica» ve de «cosmos»: tot maquillatge cosmètic correspon al subjectivisme de qui es maquilla i al subjectivisme del seu entorn humà.

El caos és un torrent amb més energia vital que qualsevol maquillatge subjectiu, que qualsevol cosmologia.

Cosmos = mundus

COSMOS: recensament, judici, ordre, ornament...

MUNDUS: net, purificat, elegant, adornament, ornament.

COSMOS: immensitat d'un espai-temps fenomènic ordenat en funció d'un fi anunciat amb solemnitat i autoritat comunitària (recordar «autoritat= acció comunitària permanent»); ordre, harmonia... vivents per acció continuada de l'home en el seu llenguatge; amb autoritat comunitària de cada ètnia, cultura i idioma; ordre,harmonia... en el CAOS primigeni com a creació de l'home (autoritat comunitària de cada cultura i parla ètnica); espai-temps on tot es va recensant, sotmetent a judici, jutjant, ordenant, harmonitzant amb autoritat comunitària de cada cultura i llengua ètnica.

COSMOS: recensament, judici, ordre... adornament humans, imposats al CAOS primigeni, després d'una més o menys llarga i pacient empíria, observació... experimentació, sempre que aquesta experimentació s'apliqui exclusivament en el camp fenomènic, i recordant que sense experimentació estadísticament exacte no hi ha, ni hi pot haver, ciència, ni filosofia post-científica, ni tecnologia post-recurrent.

COSMOS-MUNDUS: immensitat de l'espai i/o temps en i per a l'home,

- * en si mateix
- * per a cada cultura, ètnia, idioma, religió...
- * per a cada persona individual o classe social, en els seus adornaments
- * per a l'home, amb la finalitat inicial de comprendre millor LA REALITAT, recensar-la amb esperit crític a través d'un judici de la raó total o de les intel·ligències parcials i especialitzades de l'home..., amb la finalitat extrema de dominar AQUEST FLUX CAÒTIC D'OBSERVATS I OBSERVABLES.

Tot ordenament còsmic serveix si es limita al camp dels fenòmens objectivats, expressables, definibles...; desvaria tot just surt, gratuïtament i sense un mínim de sentit crític, d'aquest camp fenomènic.

COSMOS-MUNDUS: CAOS ordenat per l'home amb més o menys harmonia, amb més o menys sentit crític, sentit comú, seny...

Avui dia, l'empirisme exclusivament fenomenològic pro-experimental ens mostra, teòricament i pràctica, que en les aigües turbulentes d'un alegre torrent caòtic, hi ha més ordre real, més energia patent, més arranjament elemental... que en les aigües estancades d'un riu massa canalitzat i sense suficient sortida al mar lliure.

Qualsevol torrent caòtic genera més energia que qualsevol riu ben ordenat. Aquesta comparació de física inerta o abiofísica, cal entendre-la amb l'afegit de la molt més gran complexitat del conjunt obert que és tota la vida, i encara més quan es tracta d'un conjunt corporal-anímic obert a la vida espiritual, a la vegada simbòlica-fenomènica i ètica-transcendent, i a la vida logal o verbal (oberta solament a la simbòlica fenomènica, però amb enorme obertura cap a la poesia més íntima i profunda).

Moltes vegades, el nostre «cosmos-mundus» (món) està massa carregat d'ideologismes barrocs i d'ornaments inútils, de sofismes quasi evidents, d'estúpids discursos i dogmes ideològics o afectivològics...

Cal recordar quin seguit de circumloquis, de paraules inútils, de logomàquies... hom ha de fer quan -per prejudicis ideològics-fanàtics o afectivològics-hipòcrites, en particular els classistes- no es volem dir les coses pel seu nom genuí. Per a una major comprensió vegem-ne els exemples següents:

- * Les posicions «metafísiques» d'Aristòtil davant el problema de l'esclavitud o de Tomàs d'Aquíno referents a les cronologies diferencials de l'entrada de l'«ànima» en l'embrió humà segons que fos de sexe masculí o femení.
- * La cínica confusió entre IMPERI i IMPERIALISME.
- La negació que CIVILITZACIÓ és CULTURA DE CIUTAT-IMPERI.
- * L'afirmació que es pot considerar com a CIVILITZACIÓ qualsevol cultura humana, quan hi ha moltes cultures anteriors a l'invent de la ciutat-imperi (-8.500 com a màxim) i moltes de posteriors que no han sabut crear aquest element unifederatiu de múltiples ètnies lliurement intraconfederades.
- * La identificació entre «ciutat-imperi» i «ciutat-estat», ja que aquesta última institució gerencial és inventada molt més tard, amb la separació intel·ligent d'aquies sacerdotals, polítiques, policials, militars, diplomàtiques, estratègiques externes i internes...

Si caiem en aquestes confusions i neguem evidències històriques -encara que siguin sub-històriques i de cognició arqueològica relativament recent- ens veiem necesitats de substituir les paraules ben planeres i explícites d'«imperi» i de «civilització» per circumlocucions molt més complicades i allargassades, menys explícites:

«imperi»: societat geopolítica, societat civil; unifederació de cara a l'exterior de múltiples ètnies i inter-ètnies lliurement intra-confederades...

«antiimperi o imperialisme»: estatisme o antiEstat, centralisme o negació de tota diferència entre les ètnies dominades amb menyspreu del pacte originari unifederal i multiconfederal; uniformisme, conseqüència nefasta de l'anterior...

Semblantment passa amb «caos-cosmos», estat normal de tota persona reflexiva, que sap que els contraris són, en la realitat personal concreta, radicalment, pan-ónticament, complementaris.

Mentre que si establim el dilema «cosmos (+) i caos (-)» -a part de ser una mania antieducativa dels joves i una màscara antisocial dels adults «benpensants»-, estem fabricant masses d'imbècils violents en certs moments, pacifistes en d'altres, sempre i arreu i en tot radicalment desequilibrats per llur constant lluita contra llur propi caos o/i llur profundament desitjada evasió de tot «cosmos» en llur «caos» natural.

Sense esperit crític i reflexió interior, la persona es converteix en antipersona. És tan tràgic que se suïcidi per abandó absurd al seu «caos» primigeni com que s'imposi a ella mateixa un «cosmos» imposat per d'altres i no assumit com a esforç assenyat propi.

Un «cosmos» assenyat propi -lentament, reflexivament madurat per cada persona (individual, ètnica, inter-ètnica, col·lectiva...)- permet una autopacificació interna, saber gaudir de la pròpia vida, tenir un suficient equilibri pan-óntic entre la pròpia creativitat caótica i la própia obra còsmica ben feta.

Els tres exemples anteriors ens mostren que el «caos-cosmos» autopersonalitzant no és ni la pau dels cementiris i sepulcres blanquejats que el despotisme i la tirania exteriors ens volen imposar; ni un «caos o desordre» antihumanista, insolidari i negador acèrrim de la llibertat dels altres, considerats com a simples «coses» al nostre il·limitat servei.

La pau civil, civilitzada, intra-imperial i inter-imperial, només es pot obtenir si «la persona col·lectiva» que és tot imperi, ha sabut, al llarg de la història que és oferta a la seva creativitat i al seu seny, al seu «caos-cosmos» autopersonalitzant, donar-se un tarannà franc i valerós, solidari i alliberador.

És absurda, il·legítima, il·lícita la preferència «còsmica-formalista» de la injustícia positiva, de la insolidaritat diària, etc. al desordre o caos «populista» propiciat, més o menys cínicament, pels de dalt a base d'aquesta mateixa constant negació dels drets positius que el continu progrés tècnic permet d'universalitzar a favor de la majoria de persones individuals-mortals, de persones nacionals comunitàries, de persones socials-col·lectives (tot imperi és una col·lectivitat pactada amb ètnies i inter-ètnies, mentres i tant no ha tingut l'éxit històric d'esdevenir espontàniament i expansiva una supra-nació quasi hereditària).

Des de fa més de 4.000 anys, a partir del moment en que nasqueren les màgies pe(n)sades o religions, el poble -malgrat tots els poders fàctics que el tiranitzaven amb despotisme cada cop més anacrònic- sempre i arreu ha sigut «bruyent, espiègle, facetiena, debordant de vitalité, d'enthousiasme et de ...», sempre i arreu s'ha dedicat a una sàtira hilarant del baix clergat ignorant i sotmès a l'autoritarisme d'un alt clergat ple d'una ciència amagada, disfressada, que «ecrassait» tothom amb el pes d'una indiscutible superioritat cognitiva.

Els iniciats a la màgia poètica-llibertària primigènia, tan cruelment perseguida per les fanàtiques religions de tots els temps històrics, eren els únics savis radicals que podien posar entrebancs a l'alt clergat i donar-la als pobles. És per això que, a més de tractar-los de bojos, se les empescaven totes per finalment matar-los. Aquesta és la tragèdia mateixa de l'Evangeli, en què Jesus de Natzareth se'ns presenta com l'únic savi popular, alliberador de tots els germans, amb la seva tan entranyable poesia, pura bogeria pels «savis oficials» i «dèspotes-botxins».

Semblar boig és el secret del savi (Esquie en «Prometeu») per fugir de la persecució dels poders ocults i imbècils.

Diuen boig al qui considera el caos intern propi d'impulsos, nocions, paraules i el caos exterior com l'obertura a la comprensió profunda, entranyada en tot el ser, de tota la realitat tan complexa i bella. A aquesta simple bellesa ètica i enorme complexitat fenomènica, intuïtivament corpreses, no hi podran mai arribar els qui s'acontenten amb les simples cognicions «científiques, filosòfiques, i tècniques» de tipus racionalista i retòric.

Cosmologia-mundologia

Paraules lliures referents a l'ornament interjectiu del CAOS primigeni.

Cosmètica

A causa del seu allargament té un significat més relatiu que COSMOS-MUNDUS: tot el que és relatiu a l'adornament.

Plató, amb la seva fina ironia, fa observar que «cosmètica» ve de «cosmos» i que les modes d'adornament varien tant com les mateixes idees i passions que mouen els homes.

Aquet fet demostra que el gran artista, analista i filòsof atenès era un perfecte relativista. I això que els sofistes utilitaristes, que ell atacava amb intel·ligència suma, no havien progressat tant com, en el moment actual, els professionals dels discursos ideològics, afectivològics, propagandístics, publicitaris, classistes... més o menys hàbils, però sempre i arreu, hipòcrites, fanàtics, retòrics, buits...

Totes les cosmovisions estan carregadíssimes d'ideologismes barrocs i d'ornaments inútils.

Sense renunciar a la vocació platònica d'anar creant un espai-temps humanista en què, progressivament, tot el caos espacial-temporal vagi essent recensat amb esperit crític, ordenat i harmonitzat per un judici de la raó total de l'home, amb autoritat comunitària de cada cultura i llengues ètniques.

L'home no ha pogut mai copsar amb plenitud el caos de la realitat exterior a ell i, encara menys, el caos de la seva realitat interior, molt més complexa encara.

El primitiu sembla que vivia molt harmònicament i harmoniosament dintre d'aquest caos personal i exterior. A partir d'un cert moment de les seves cultures ètniques, l'home s'ha rebel·lat contra aquesta seva incapacitat intel·lectiva davant la immensitat de la realitat interior i exterior.

L'origen vocacional d'aquesta rebel·lió és, evidentment, la seva llibertat més profundament personal: aquesta és l'energia que el fa moure cap a opcions operatives de recensament, judici, ordre, adornament, explicacions fanàtiques, que són «les cosmovisions», molt sovint incomplexes «cosmètiques» d'una relativitat evident.

És una hipòtesi interdisciplinar pangeoetnohistòrico-cultural d'examinar -molt profundament, encara que només es pugui fonamentar sobre un nombre molt limitat de documents- si l'operativa pro-còsmica no és exclusivament fruit de la intel·ligència artificial -reductora- explicativa, inventada per l'home fa solament uns 60/50.000 anys.

En tot cas, és seguríssim -avui dia, en què disposem d'una documentació històrica molt més gran- que les «religions o màgies pe(n)sades» (a imitació de les escales ponderals utilitzades per a la valoració dels metalls preciosos) inicien l'era de les suposadament més grandioses i realment més seductores cosmovisions. Aquestes cosmovisions creades per les religions eren relatives als intraimperialismes i extraimperialismes vencedors, ja que tenien per funció ben pagada, de cimentar-los sòlidament.

Ara bé, d'aquesta solidesa de les fundacions de tots els tan efímers imperialismes històrics, tota persona mitjanament culta en pot opinar amb l'entera llibertat ètica-transcendent que, cada dia més, li permet la informació telemàtica exhaustiva dels bancs de dades antropobiofísiques.

En tot cas, totes aquestes opcions anomenades «de cosmovisió» són, per definició, relatives al grau d'evolutiva intel·ligència total adquirida en cada etnocultura considerada: àdhuc suposant-les fetes en èpoques anteriors a l'invent de la intel·ligència artificial-inerta (-60/50.000) són reductores de la realitat complexíssima, que tan bé expressa la paraula «caos».

Cràcia i acràcia

«Cràcia» significa: «Desenvolupament segons la pròpia espontània i expansiva harmonia vivent». L'«acràcia» és, doncs, la manca de dinamisme i de vitalitat, com indiquen tots els diccionaris mèdics. Acràcia és per tant un mal nom, equívoc i enganyós per a intentar designar «l'oposició al poder».

Demo**cràcia** no vol dir altra cosa que «desenvolupament harmoniós del poble», i no ha significat mai en grec clàssic «govern del poble pel poble» com Franklin va introduir en el confusionari llenguatge polític, per a amagar els interessos «del liberalisme».

Creació de diner

Vegeu invenció de diner.

Creativitat fenomènica

La capacitat de modificar la realitat: sols és copsable en el món dels fenòmens, d'allò que podem observar. La seva sanció és l'eficàcia i eficiència de qualsevol art, artesania, indústria... cultura fenomenològica, ciència, tècnica, filosofia...

Crèdits comunitaris

En funció dels excedents de producció d'inversió (maquinària, equipaments...), el **Comú** obrirà línies de crèdit avantatjoses per a noves iniciatives empresarials o per a millorar les existents. El crèdit, en aquest cas, és una **creació de diner** nou que permet que els excedents de producció inversiva puguin ser adquirits per les empreses que els necessiten, però que no disposen de garanties privades suficients per a comprar-los o per a demanar un préstec bancari.

Els crèdits comunitaris variables en funció dels excedents de producció inversiva seran repartits als bancs en funció de llur respectiva captació a termini d'estalvi privat per a capitalització bancària, i seran gestionats sota la responsabilitat de cada banc fins al bon fi de l'operació. Els crèdits així posats en el mercat requereixen altra garantia que la tècnica del peticionari segons l'apreciació del banc dintre els límits que marqui la llei; el contracte de crèdit no comporta cap clàusula de reemborsament a termini fixat per endavant, però sí la cogerència de

l'empresa creditada per un funcionari del banc creditor i el pagament d'un interès doble del lliure interès bancari en cada exercici.

Aquest tipus de crèdits comunitaris obre una via important per a vendre estocs útils i per afavorir, al mateix temps, projectes productius innovadors però mancats de capital privat-bancari.

Crèdits inversius

Capital dinerari que es deixa per a la inversió productiva en funció de la credibilitat del projecte productiu.

Crono espècie «homo»

L'espècie humana s'ha de situar dins les coordenades del temps per a intentar comprendre els seus procesos evolutius, en totes les sub-espècies que l'han conformat al llarg dels espais-temps prehistòrics fins a l'«homo sapiens sapiens».

Cultura

Sense cap altre qualificatiu, és el cultiu de qualsevol intel·ligència i activitat humana.

Sense cap altre (prefix ni sufix) qualificatiu: conreu de la intel·ligència humana, innata i apresa, en **totes** les àrees d'exercici i falcultats de progrés.

Tota persona neix lliure, amb una intel·ligència que li és pròpia i li permet d'anar-se superposant lliurement als seus condicionaments naturals. L'acumulació ancestral d'aquests sabers de llibertat personal, que donen a cada persona que els assimila llibertats fenomèniques concretes, es denomina **cultura**.

Cultures de ciutat

Cultiu de l'activitat humana específic de les ciutats = civilització.

Despòtic

Exercici de **poder** sobre i contra les **persones**.

Despotisme

Sistema organitzat en el **poder** sobre i contra les persones.

Poder sobre i contra les persones, irresponsable i indiscriminat (Vegeu **tirania** i **arquia**).

La paraula llatina «**poder**» i la grega «despotisme» estan ancestralment emparentades amb l'expressió llatina arcaica **pater familias**, lligam que mostra clarament la relació entre patriarcat i poder.

Dictadura

Segons el dret romà, la dictadura no es pot confondre amb el despotisme o la tirania (en què l'executiu, el legislatiu i el judicial queden antipolíticament confosos).

La dictadura és constitucionalment legítima sempre que, per un temps molt curt determinat, el cap de l'executiu l'exerceixi per decrets-llei, amb posterior sanció o no per part de l'executiu, però sempre amb judici sancionador del dictador al final del seu mandat segons el Dret polític i cívic vigent, per una Justícia realment independent de l'Estat.

Populísticament es confon «dictadura personalment responsable» i «tirania i despotisme irresponsables per part de qualsevol aventurer criminal».

La dictadura, en les condicions constitucionalment indicades, pot ser un instrument molt útil en temps de transició o en situacions de catàstrofe o de greu perill.

El parlamentarisme executiu -és a dir, sense separació constitucional ben clara, en temps normal, de l'executiu i del legislatiu- té una por malaltissa de la paraula «dictadura». Però de fet, el parlamentarisme executiu es converteix en despotisme i tirania corruptes, tant amb governs de compromisos ben pagats com quan l'executiu, que governa per decrets-llei «il·legítims» per més que «legalistes», té la majoria al Congrés. No és solament una forma encoberta de dictadura, indefinida en el temps i en els successius o simultanis espais polítics i cívics ocupats -fins a esdevenir una vulgar i rutinària tirania despòtica- sinó que, evitant el mot tècnic ben unívoc de «dictadura», és fàcilment acceptada en totes les actuals democràcies formals, amb la qual cosa es transform en un sistema subtil de poder, recobert amb etiquetes ideològiques oficialitzades per ell.

El fet realment, autènticament i constitucionalment dictatorial exigeix, com per a qualsevol altre mandat de comandament social legítim, polític o cívic, que arribat a la seva fi legal, el detentor del mandat acabat, esdevingui amb tota normalitat, presoner de la societat geopolítica per a ésser imparcialment, serena, omnidocumentària i contradictória, jutjat per la Justícia positiva, independent de l'Estat segons la Llei Orgànica de Dret polític i cívic.

Disseny de civisme

Elaboració sistemàtica de l'organització ciutadana (de la societat geopolítica).

Dona

Persona humana del gènere femení.

Ecologia

Estudi sobre el bé comú global i complex, que inclou també les relacions de la humanitat amb la natura.

Econometria

Mètrica de l'**economia**, fonamental per a fer macroeconomia **exacta**. Aquesta mètrica avui és possible si s'estableix un **captor** de cada acte de mercat elemental. Amb les dades recollides per aquest captor monetari, convenientment tractades telemàticament, hom pot saber el valor de la **massa monetària comunitària** total a inventar per a ser repartida sota forma de **salaris de solidaritat social** i de crèdits a la inversió, en funció dels excedents reals de mercaderies de consum i d'inversió, respectivament.

Economia

En un sentit primitiu i general, significava «repartició equitativa (**-nomos**) del bé comú (**oikos**)». Aquest **bé comú** es refereix a la totalitat de béns assequibles a l'home: tant els «ètics-transcendents» com els «fenomènics» (culturals, mercantils i liberals).

En un sentit derivat, de tipus utilitari, **economia** expressa dues nocions:

- «producció màxima i òptima amb un mínim de risc i esforç»;
- * «consum màxim i òptim amb una despesa mínima».

En el pla comptable implica l'equilibri entre entrades i sortides, tant quant a valors precio-mercantils de béns utilitaris produïts com quant a valors salario-mercantils de forces productores.

Economia de **mercat** és, consegüentment, una estratègia autopolítica que, a partir del càlcul i anàlisi estadístics exactes de la riquesa mercantil produïda total d'una societat geo-política determinada sap:

- d'una part, diferenciar el sub-conjunt precio-mercantil privat i el sub-conjunt precio-mercantil comunitari, aquest últim representat pels excedents de producció;
- * i, d'altra part, el corresponent sub-conjunt salario-mercantil privat-solvent i el conseqüent sub-conjunt salario-mercantil comunitari-solvent.

És així com la lliure i responsable economia autopolítica del lliure mercat conjunt de tots els lliures canvis monetaris elementals pot repartir equitativament la riquesa produïda global entre tots els membres de la comunitat. Aquesta repartició equitativa -econòmica- afavoreix l'equilibri general del mercat.

Si hom ha popularitzat el sentit d'**economia**, partint de Xenofont, com a «administració (**-nomos**, en sentit molt elaborat) de la casa (**oikos**)», és perquè ell mateix restringí el significat d'economia en fer una lloança a la vida i a la casa familiar, essent aquesta última el bé comú utilitari per excel·lència de la família, nació i comunitat primària a l'Atenes del seu temps.

Egoisme

Tancament d'ordre instintiu que cerca assegurar els mínims vitals.

Eleccions

Prendre opcions en els diversos aspectes de la vida social.

Empíria

Travessament, captació, observació, memorització de realitats concretes, tant les exteriors com les interiors a cada **persona**. Les empíries són **noümèniques** i **fenomèniques**.

Només les empíries fenomèniques -en la mesura que arriben a prendre forma verbal ben precisa- poden ésser objecte de sistematització i esquematització abstractiva i reduccionista. (Vegeu **empirisme**.)

Empirisme fenomenològic pro-experimental

Aquesta expressió designa la moderna metodologia científica.

Les **empíries** fenomèniques, en tant que poden ser sistematitzables, hom les anomena **empirismes**. Només existeixen empirismes exclusivament **fenomenològics**, ja que els conjunts intuïtius d'idees, ideals o **noúmens** no poden ser sistematitzables sense caure en un racionalisme reduccionista de la persona humana.

L'empirisme recull, doncs, la part de totes les empíries que, degudament distingides per la intuició i analitzades segons la lògica, mostren la seva constant aparença sensible, almenys parcial, indefinidament repetida i experimentable, a l'inrevés de les empíries noümèniques, singulars i profundes, encara que siguin tan reals les unes com les altres.

L'empirisme fenomenològic està centrat en el tractament lògic dels fenòmens: és part de l'operativa prèvia a l'experimentació.

L'experimentació és una tendència indefugible (en grec i en llatí pro) de la lògica. Qualsevol asserció lògica sense possibilitat raonable d'experimentació és

considerada pura hipòtesi sense cap rellevància, que no sigui la del repte de cara al futur.

Aquesta operativa de **l'empirisme fenomenològic pro-experimental** és, en si mateixa, d'una radical i total inèrcia analítico-logística, lúcida, impersonal i universal, a disposició de tota persona amb un mínim de metodologia prèvia.

La «ciència» és un moment molt curt d'aquest procés: el moment de la **con**firmació o **in**firmació experimental exacta i directa de qualsevol hipòtesi de treball.

Aquesta operativa «científica» depèn de qui l'aplica: els seus resultats tecnològics tant poden ser democratitzants, com esdevenir instruments de **poder** de minories antidemocràtiques. Aquesta és una opció «política» que depèn de la vitalitat lliure de cada poble. Ningú pot «salvar» un poble que s'entrega dòcilment a la tirania, a l'esclavatge o a la «ciència». Aquesta és un instrument purament **inert**, impersonal, amoral, sense cap capacitat pròpia d'alliberament de les persones.

Empresa

Projecte o realitat que es fonamenta en la capacitat emprenedora.

Empresa utilitària

Empresa dedicada a la producció o venda de mercaderies.

Empreses multiestatals plutàrquiques

Expressió precisa que designa les «empreses multinacionals» com a estructures de **poder** ocult.

Endoètnia-viriarcal

Terme que designa la fase de les endoètnies en què el «mascle conductor» n'és el coordinador.

Endogàmia

Relació sexual tancada a l'interior, entre els propis membres de la comunitat.

Endo-observació

Vegeu **exo-observació** i **introspecció**.

Entranyat

En les pròpies entranyes, en el propi psico-soma.

Església

Convocatòria a una alegre comunió festiva ètica-transcendent.

Esperit

El «vent» inefable que ens mou com a éssers humans i és específic de les persones.

Esperit ètic-transcendent

Qualificatius que permeten situar l'esperit inefable en relació amb l'ésser (ètica) que va més enllà de la manifestació **fenomènica**...

Esperit sociatiu

Capacitat específica humana d'inter-relació entre idees i d'elecció-associació entre persones.

Esperit transcendent

Indefinible, inabastable, més enllà dels fenòmens.

Esperit, ànima, psiqué

La distinció semàntica és ben clara en les arrels gregues i llatines:

GNA (i derivades GEN, GON, GYN, GAM...) especialitzada en totes les generacions carnals.

GNO, especialitzada en totes les generacions o creacions **espirituals**, anomenades també, **nocionals**.

CO-GNO,CO-GNA: especialitzades en totes les creacions logals (**logos**) o verbals, difícil i parcial retorn de l'esperit a la carn.

Co-gni: especialitzada en totes les adquisicions (**cognicions**) de la intel·ligència artificial en les seves successives **màgies**:

màgia poètica-**llibertària** per primitiva (-60/50.000), màgia **pe(n)sada** i esclavitzadora per dogmàtica (-2.500),

màgia lògica (-500).

Estat

Òrgan estable de comandament polític de coordinació interna i relacions exteriors. No el confongueu amb **estatisme**.

En la dinàmica i espontaneïtat de qualsevol **societat geopolítica**, l'**Estat** és la institució **estab**le que dóna continuïtat i que garanteix les decisions **uni-federatives** en la coordinació interna de les **ètnies** rígidament unifederades cara a l'exterior i llibertàriament **multi-confederades** a l'interior: d'aquestes decisions en deriven totes les regles de joc polític i econòmic.

L'Estat és, però, una petita part de la **societat geopolítica** total; hi té la funció única de gerent (legislatiu i executiu), i no és, per tant, ni l'amo ni el patró d'aquesta societat. La **Justícia** no forma part de l'Estat, ja que la seva funció és vetllar amb total independència perquè l'Estat compleixi la seva funció i no es transformi en **estatisme** egolàtric i en **poder** irresponsable.

Estat de dret i estat de fet

Estat de dret, significa que el dret -la llei- preval per sobre de la força, que la legalitat no és atacada per poders fàctics, que tothom és igual davant la Justícia sense distinció de sexe, ètnia, posició cultural o econòmica. La majoria de les constitucions actuals s'autoproclamen «estats de dret» per distingir-se dels «estats de fet» en els quals preval el poder d'un governant o d'una minoria. Però una simple observació, fins i tot en les societats «democràtiques», descobreix la manca d'igualtat davant la Justícia i del domini subtil dels poders fàctics en qualsevol d'aquestes societats, la qual cosa indica que estan més aviat en un «estat de fet», és a dir, dominat pels fets: qui té poder l'exerceix impunement sense cap respecte a les lleis.

Estatisme

Degeneració històrica de l'Estat en què aquest es converteix en el principal sistema de referència i domini de la societat.

L'estatisme és la desviació egòlatra de l'Estat en què aquest és suplantat per una

organització burocràtica de poder que anul·la les diferents ètnies constitutives de la societat geopolítica, que controla els ciutadans i que acapara les funcions de la societat civil organitzada (empreses, col·legis professionals, entitats ciutadanes, governs locals, comarcals i ètnics...). Una de les característiques de l'estatisme és que confon comunitarització i **estatització** (Vegeu **comú**).

Estatisme intraimperialista

Convertit en un fi, i fracassat en l'imperialisme exterior, l'estatisme sotmet a imperialisme els propis ciutadans i ciutadanies (ètnies, inter-ètnies, associacions, empreses).

Estatització

Procés pel qual l'Estat s'apropia il·legítimament i anticonstitutivament de certs béns i serveis, en el pretès nom de la societat, o del «bé comú». Tota estatització corromp el sentit originari -i a recuperar- de l'Estat, i el condueix a escandalosos **despotismes**, nepotismes, amiguismes, ... **mercantilismes**, radicalment contraris a la seva vocació «**liberal**», vocació generadora de la «societat geopolítica» a la qual ha de servir.

Estats-nació

Expressió equívoca que vol casar un ens de gestió (l'**Estat**) d'una societat plurinacional amb la unificació forçada de totes les ètnies en una «nació mite».

Estatut liberal

Estatut que es proposa crear per tal d'aclarir l'àmbit d'actuació de totes les activitats culturals, cíviques, polítiques... Aquestes activitats convé que no es mercantilitzin per garantir llur independència del diner mercantil ni que s'estatitzin per tal d'alliberar-les dels «**poders** públics».

Estatuts de solidaritat social

La distribució de la «massa monetària financera de solidaritat social» és duta a terme segons un sistema de punts adjudicats a cada **persona** (individual, col·lectiva...) segons l'estatut al qual s'aculli:

Estatut general. Atribueix a tots els ciutadans, des del seu naixement, un «salari de solidaritat social vital», que els asseguri un mínim de consum durant tota la seva vida, pel sol fet de ser persones vives i habitants lliures.

Aquest estatut també atorga «assignacions i salaris de solidaritat social» per a determinades eventualitats independents de la professió exercida:

- * «salaris de solidaritat social per a invalideses o incapacitats congènites o adquirides» (no per motius professionals) que seran atorgats de per vida en el percentatge assignat per les autoritats sanitàries, revisables per elles periòdicament.
- «assignacions periòdiques per a la compra o millora de la llar», i, eventualment segona residència, en funció dels excedents de producció, instal·lacions sanitàries, moblament...
- * «salaris de solidaritat social de matrimoni i fills», fins als 16 anys.

Estatut utilitari. A més de les aportacions de l'Estatut general, ofereix a tots els professionals utilitaris:

- * «salari de solidaritat social de malaltia, accidents, invalidesa i incapacitats» a partir del primer dia de contracte professional-utilitari. (Llibertat total d'assegurar-se privadament a nivell superior).
- * «salari de solidaritat social d'atur forçós, vaga o lockout».

Estatut liberal. A més de les aportacions de l'Estatut general, ofereix als professionals liberals i a llurs famílies la seguretat i dignitat social constitutives de llur vocació altruista i desinteressada, per mitjà del «salari de solidaritat social liberal» de per vida, mentre no dimiteixen ells mateixos d'aquest estatut (podent-hi reingressar en les condicions establertes, quan vulguin) o mentre no en siguin expulsats per sentència que fixarà el tant per cent dels drets estatutaris suprimits.

Atorga també als professionals, institucions i associacions liberals els pressupostos ordinaris i extraordinaris necessaris a llurs activitats vocacionals.

Ofereix als estudiants i aprenents, des dels 16 fins als 25 anys, un «salari de solidaritat social» per facilitar el seu temps de preparació, sigui utilitària, sigui liberal.

Estatut mixt. Ofereix, a més de llur facturació empresarial (salari privat), uns «salaris o pressupostos de solidaritat social» a determinades professions i empreses, per a potenciar llur implantació territorial-tecnològica segons les necessitats ecològiques de les **ètnies** i interètnies (per a evitar l'abandó dels serveis socials per causa de la insuficiència financera). Els exemples més clàssics són els artesans, i els serveis socials a càrrec d'empreses mixtes (públiques-privades no monopolistes).

Estratègia

Actuació conjunta sobre tots els estrats de la població per aconseguir objectius amplis i profunds.

Estructures concretes i abstractes

Anomenem **estructures concretes** (**fenomèniques i noümèniques**) totes les que són captades i desenvolupades per la **intel·ligència natural** de l'home en els seus diferents graus de complexitat. En la societat humana es poden distingir tres grans menes d'**estructures concretes:**

- * la **infraestructura** utilitària, que és la base material (productiva-comsumptiva) de la vida humana. Podem dir que és la **societat utilitària** que pot ésser formada per múltiples **llibertats utilitàries**; l'anomenem, doncs, **societat llibertària**.
- * l'estructura cultural, que és el desenvolupament -pel cultiu integral de totes les capacitats intel·lectives de l'home- de totes les àrees de la vida social (costums, organització política, justicial, cívica, artística, informativa...). Podem dir que és la societat liberal, formada per múltiples iniciatives i realitzacions sense finalitat específicament utilitària, lligades, doncs, al desenvolupament integral de les persones.
- * la superestructura ètica, que és l'àrea noümènica (dels ideals), molt poc condicionada, però molt condicionant de les altres dues estructures. És una estructura concreta específica de la intel·ligència natural humana. Podem anomenar-la societat lliure ètica transcendent. La super-estructura no pot ser tractada per la lògica.

Les **estructures abstractes** són, en canvi, d'una altra classe ben diferent. Són invenció de la **intel·ligència artificial** humana. Són instruments i sistemes de

mesura, d'anàlisi i d'estudi **lògic**, de les infra-estructures utilitàries i de les estructures liberals.

Ètic-transcendent

Vegeu esperit ètic-transcendent.

Ètica

Allò que neix de l'ésser humà. No confondre amb moral.

Allò que neix pregonament de tot l'ésser de cada **persona**; la **per-** consciència més alta en l'esperit transcendent de l'home. Aquesta per-consciència vivent és tan profunda i íntima que es pot dir que és la seva veritat subjectiva, tan globalment lliure i transcendent al seu propi ésser fenomènic que no depèn de cap part separada del ser (com per exemple la «voluntat» o qualsevol altra capacitat personal).

Etimologia: sanscrit: AS; grec: SFED, S ETHOS, ETH, ES,S,ESMI, (ES)-^ON,^ONTOS,. OSIOS per SOTYOS; llatí: ESSE, SUM, ERAM per ESAM...PRAE-SENS, AB-SENS...

Ètnia

Nació amb ètica i cultura pròpies.

Etimològicament, del grec **ethos-genos**, «nació amb ètica pròpia, amb ideals propis»; en deriva la cultura total d'aquest poble i el seu idioma (una llengüa esdevé un idioma quan un poble qualsevol se la fa pròpia, íntima, cordial, entranyada).

«Ètnia» és, doncs, tota nació amb tarannà propi que, al llarg dels temps, ha sabut constituir-se una cultura hereditària, singularíssima i indefinidament perfectible com qualsevol altra. Tota ètnia té una riquesa espiritual generadora de riqueses materials que cap **despotisme**, llevat de genocidi, no li pot prendre; si bé la pot arruinar en la seva prosperitat econòmica, això és un simple fenomen que una ètnia vivaç pot sempre recuperar.

No hi ha ètnies ni cultures ni idiomes superiors a d'altres, estan només en diferents estadis d'evolució. Qualsevol ètnia, cultura o idioma és capaç, en molt poc temps històric, de saltar nombrosíssims estadis intermediaris i posar-se al nivell de les ètnies més progressives, àdhuc de sobrepujar-les.

Les ètnies, per tant, comencen a la parella humana que s'estima, als fills del **matrimoni** (en l'era històrica, de la «família»), al veïnatge, al barri, a la comarca... i acaben constituint inter-ètnies confederades entre elles.

Tota comunitat ètica-transcendent, exclusivament fonamentada sobre intuïcions **perconscients** i **pervivents**, i perseguidora de fins estrictament **noümènics** -en esperit pur-, necessita vitalment d'una institució «**liberal**» que -tocant de peus a terra- li permeti la mínima continuïtat i presència en la societat fenomènica.

Tota ètnia i inter-ètnia participa, per definició, d'aquesta pecularietat ètica-transcendent (**ethos-genos**) suara mencionada.

Així, tant les comunitats **ètiques**-transcendents com les ètnies i inter-ètnies no són directament partícips en la societat fenomènica, ja sigui utilitària o liberal. Indirectament, però, necessiten d'una institució **liberal** que fenomenitzi la dinàmica social temporal i objectiva.

Quan aquesta institució liberal oblida la seva funció de simple gerent i creu que ella és l'ésser essencial i total de la comunitat (ètica o ètnica), aleshores aquesta perd el seu propi sentit noümènic i es converteix en una justificació per a l'exercici del poder de la institució liberal contra tots els membres comunitaris.

Qualsevulga que sigui llur origen i llur inspiració èticatranscendent, les col·lectivitats, més o menys institucionals, són avui dia, en tant que gerència, exclusivament fenòmens socials i com a tals han d'ésser estudiats i tractats, sense que es puguin atribuir cap privilegi sagrat d'intocabilitat.

Euritmia

Literalment: bon ritme, ritme harmoniós. **Eu** en grec clàssic significa bo i s'oposa a «dis» (dis-harmonia). Correspon al verset bíblic: «això és bo».

Exacte

Etimològicament: «ex-actis», «a partir de (ex-) els actes o fenòments reals empíricament observats». L'exactitud és fenomènica; la veritat és **noümènica**.

Executiu

Òrgan de comandament que duu a terme les línies marcades pel **legislatiu**, però que n'és independent tant en l'elecció com en la responsabilitat.

Excedents de producció

Cal ans que tot distingir, en tota producció interior de mercaderies-preu, dos conceptes generalment confosos: «saldos» i «excedents».

Un **saldo** és una quantitat qualsevol de mercaderies produïdes que, en un mercat amb suficient diner -o poder de compra global- no s'ha pogut vendre per les raons següents:

- 1. mercat ja saturat d'aquest producte (tothom qui el vol ja l'ha comprat)
- 2. desfasament tecnològic
- 3. mala qualitat

En un mercat amb omnicomptabilitat, gràcies a una moneda documentàriament omni-informativa, els «saldos» seran exclusivament conjuntures d'empreses mal portades.

Un **excedent de producció** que l'anàlisi estadística ens dirà si és «de consum» o «d'inversió» és una quantitat qualsevol de mercaderies produïdes que no han estat comprades malgrat haver-hi en el mercat compradors realment potencials, però que no disposen de suficient diner privat-solvent.

Per sortir de dubtes en la pràctica diària de qualsevol mercat interior, referent a si unes mercaderies-preu realment existents, però no venudes, són o no són respectivament «saldos» o «excedents» només cal «inventar diner econòmic complementari» sigui financer-consumptiu, sigui creditici-inversiu, pel valor precio-mercantil global, en cada sub-cicle de totes aquelles mercaderies no venudes.

Si després d'aquesta operació queden mercaderies no venudes, és que aquestes últimes són realment «saldos» segons l'apreciació dels seus clients habituals. Només serà necessari anar anul·lant, amb prudent lentitud política i segons estadístiques exactes successives, la lleugeríssima inflació monetària creada.

Referent a mercaderies peridores de consum individual, familiar o institucional-hospitalari, hom pot preveure la creació, segons llei i a escala local, d'un diner financer específic per a productes excedentaris concrets (per exemple, si en un mercat local hi ha excedents de tomàquets...): les autoritats monetàries ingressen automàticament, al compte corrent de consum de cada client natural, una quantitat de diner comunitari solvent representatiu del valor precio-mercantil de la mercaderia peridora no venuda; aquest suplement de poder financer de

compra atorgat als clients potencials els permet de comprar-la, per exemple, durant 15 dies.

Si els potencials consumidors afavorits la compren, significa que no la compraven perquè el valor precio-mercantil de la producció generada era superior al diner salariomercantil privat que lliurement estaven disposats a gastar i per aquesta raó, calia inventar autopolíticament diner complementari comunitari solvent en la mateixa proporció de la no venda registrada.

Si amb la mesura financera local indicada, els simples consumidors potencials continuen no comprant els excedents específics concrets comprovats, això vol dir que el lliure mercat considerat n'està saturat i que aquesta mercaderia invenuda s'ha convertit en saldo invendible en la localitat productora o no. (En aquest últim cas, simplement importadora.) Caldrà replantejar-ne els nivells de producció o d'importació de cara al futur.

Si es tracta d'una localitat productora amb excedents conjunturals, caldrà buscar-ne segons el principi d'economia, no sols opulent, sinó generosa, una sortida cap a conserveries locals a preu de producció i finalment d'exportació cap a mercats exteriors interessats a conseqüència d'un intens esforç de «màrqueting» intel·ligent. Interessats per aquestes mercaderies en estat fresc o en conserva, sigui en tractament onerós dintre el quadre del tractat de comerç bilateral o multilateral vigent, sigui per finançament gratuït, totalment o parcialment. Però aquest és un problema mercantil i econòmic específic-concret a estudiar a part i de manera pertinent, segons una visió altra que la del simple consum immediat.

(Es crea un excedent de producció quan una mercaderia determinada no és comprada. Les causes que no sigui comprada són diverses i cal distingir-les per saber si és un excedent demanat realment per algun comprador. Que no s'hagi comprat pot ser perquè el mercat ja està saturat d'aquest producte (tothom qui en vol ja n'ha comprat, està desfasat tecnològicament, és de mala qualitat...) o bé perquè els possibles compradors no disposen de diner suficient. Per sortir de dubtes, cal crear diner en funció del valor de tots els excedents de producció de consum, o bé crear diner específic per a un producte excedentari concret (per exemple, si hi ha excedents de tomàquets, s'ingressa a cada família una quantitat de diner que li permet comprar tomàquet durant 3 dies, acabats els quals, si amb aguest diner no s'han comprat tomàquets, el diner és anul·lat). Si els consumidors compren els excedents, significa que no els compraven perquè el valor de la producció generada en el mercat era superior al diner pagat per fer-la i per això calia inventar diner en la mateixa quantitat de l'increment del valor de les mercaderies sobreproduïdes. Si no compren els excedents, vol dir que el mercat està saturat i que cal replantejar la producció o trobar-li sortida cap a mercats exteriors interessats.)

Els excedents, però, també poden ser de mercaderies inversives (màquines, instal·lacions...). En aquest cas, sempre que hi ha excedents, el **crèdit comunitari** permet, en situacions avantatjoses, inventar diner per tal que les empreses interessades puguin comprar les mercaderies inversives que necessiten i que estan realment produïdes.

El conjunt de la humanitat cada vegada té més capacitat de produir amb menys aportació humana, a causa del que podríem anomenar el «treball dels morts» acumulat generació rere generació. Aquest excedent de producció, amb l'actual sistema monetari és difícil de captar i de distribuir. Donat que els excedents, produïts per inciativa privada, no són fruit de la retribució als factors de producció, podem dir que són una espècie de plusvàlua comunitària, que ha de beneficiar el conjunt de la població, productora o simple consumidora.

Existència

Ésser en fora, només possible a partir d'una prèvia insistència.

Existencial, existència, existencialisme

Contracció d'**ec-(s) istere**, significant d'«estar (**sistere**) a fora (**ex**)». Per definició, connota tots els fenòmens exteriors a la persona, i, per tant, tots els exterioritzables per ella. (Vegeu **insistencial**.)

Exo-observació i endo-observació

Exo i **endo** són dos prefixos grecs que signifiquen «fora, a l'exterior» el primer i «dintre, a l'interior» el segon. Indiquen, adjuntats a observació, els dos tipus observatius: l'exterior (correntment anomenat «observació») i l'interior (més conegut per «introspecció»).

Si bé aquests termes compostos són híbrids (grec-llatí) no n'hem trobat d'altres per a unificar els dos vessants d'activitat personal quant a «observació».

Experimental

Vegeu **empirisme fenomenològic pro-experimental**.

Extra-comptable

Fora d'un sistema de comptabilitat.

Extra-imperialisme

Imperialisme que s'exerceix sobre ètnies o societats exteriors.

Factura-xec telemàtica

Terme tècnic que designa el nou tipus de moneda personalitzada i informativa que fa la funció de factura i de xec nominatiu alhora.

Nom descriptiu de la naturalesa d'un instrument monetari (moneda) personalitzat i informatiu de cada acció de compra-venda de mercaderies concretes: fa constar les dades corresponents a una factura i a un xec nominal, tot fent la seva funció conjunta (precisa el tipus de mercaderia i els agents de la compra-venda, i efectua el pagament per transferència entre comptes corrents del valor monetari de la transacció). La telemàtica (informàtica interconnectada a distància) permet processar ràpidament i eficaçment tot el complex món mercantil tractat amb «factures-xec», tant en l'aspecte de transferències entre comptes corrents, com en el de la comptabilitat global, o el de la responsabilització personal.

La intra-comptabilitat exclusivament aritmètica abstracta seguí ràpidament (-5.000/-4.000), a l'escala de l'acceleració històrica d'aquells temps, l'invent anterior d'una moneda comuna de mesura i compte abstracte per a totes les mercaderies. Aquesta moneda fou connatural, contemporània i consubtancial amb les primeres **polis** o «ciutats-imperis,» progressivament emmurallades (Vegeu Denise Schmandt-Besserat, «El primer antecedente de la escritura», **Investigación y Ciencia** núm. 23, agost 1978).

La intra-comptabilitat exigia indefectiblement la unitat «formàtica» que avui anomenem «factura-xec»: a l'article citat en veiem la materialització en les *bullae*, recipients de fang cuit en forma de càntir que contenien les fitxes comptables de cada remesa-expedició confiada a un transportista (caravana o vaixell); però que no duien cap inscripció a l'exterior, a fi de facilitar el control de les mercaderies rebudes pel destinatari. (El transportista que trencava la «butlla» era inscrit a la llista negra de les ciutats dels mercaders expeditor i destinatari.)

Fins aquí la descripció aproximada de la «factura».

El «xec» consistia en un altre recipient similar de fang, que contenia les mateixes fitxes monetàries (o les equivalents) de l'expedició; i, a l'exterior, hi havia la llista, confirmada pel segell monetari-comptable que donava la conformitat del client recepcionista i el conforme.

Aquesta unitat «factura-xec» fou rompuda, cap a (-2.500/-2.000), pels subtils mercaders-banquers d'Akkad, que tant d'èxit tingueren amb llur invent de les monedes metàl·liques concretes; forçosament antidocumentàries, antianalítiques i antiestadístiques, en ser anònimes, uniformes i de circulació social permanent. Les factures seguien el seu camí, del proveïdor al client, però els xecs o diner escriptural-bancari seguien un camí que no tenia res a veure amb el primer.

La prova que els escribes dels temples-bancs i dels mercaders-banquers s'havien acostumat a les *bullae* o factures-xec anteriors, és que durant molt de temps continuaren escrivint sobre tauletes de forma còncava, corresponents a una quarta o sisena part del primitiu recipient de fang en forma de càntir, com demostren totes les taules de les primeres escriptures sumèries, que no són planes.

Allò que proposem només és una innovació històrica molt limitada (als 4.000 darrers anys), ja que en realitat és un retorn tecnològicament actualitzat a una pràctica com a mínim bi-mil·lenària a la regió considerada com el bressol de les nostres multimil·lenàries civilitzacions (cultures de ciutat).

L'home progressa en tots els terrenys per espirals ascendents dintre un cilindre format per les coordenades verticals de cada invent ancestralment acumulat a la memòria comunitària.

No es tracta per tant de negar aquí el paper importantíssim jugat per la moneda anònima dels 4.000 últims anys, ja que generà «imperialismes» que, amb totes Ilurs corrupcions i deficiències, obriren les primitives i tan tancades «ciutats-imperis» emmurallades, visió-món, visió una una а cosmopolita-bancària, a un «capitalisme dinàstic i individualista salvatge» (ho és igualment el capitalisme estatista contemporani) que, agradi o no, durant aguests 4.000 anys ha conformat la nostra civilització actual.

Transformar aquesta civilització en un sentit harmoniós no és, doncs, tan difícil com sembla a molts privilegiats que se senten amenaçats i a molts utopistes que no busquen el desllorigador, la clau («el jòquer»), de l'abjecta situació de les societats contemporànies abocades a un maltusianisme monetari que no beneficia ningú.

Família

Etimològicament, «grup d'esclaus» sota el despotisme del «pater familias». És un tipus de **grup sexual-nutrici** relativament recent (de fa uns 13.000 anys). A falta d'un terme clar que el substitueixi s'empra en el sentit ampli (una o més persones que conviuen).

Designa una articulació social-genètica molt recent dins l'evolució humana. Etimològicament, «famel» en la llengua d'origen indoeuropeu dels oscs vol dir «esclau». La «família» sorgeix amb el patriarcat, on el «pater familias» té poder de vida i mort sobre els seus (dona-es, fills-filles, i esclaus-esclaves).

En espera de trobar una expressió més adient i positiva, entendrem per «família», a l'únic efecte d'adjudicació del «salari de solidaritat social familiar», qualsevol nucli de convivència que ho declari, independentment de la seva composició.

La paraula «matrimoni» etimològicament és més clara i exacta: «aportació de proteccions (**murus**) i recursos (**munus**) a la mare (**matri**) i, per tant, als seus fills». Cal recordar que **murus** i **munus** són de la mateixa arrel que moni i monia.

Familiars

A efectes legals, avui dia, els qui componen una unitat de convivència autodeclarada lliurement.

Federació (confederació)

Pacte lliure o forçat per les circumstàncies entre diverses ètnies per fer front a perills exteriors, que permet la lliure **confederació** interna entre elles.

La «federació» és pacte de múltiples ètnies-nacions de cara a l'ajuda i la defensa exterior (uni extra-federació). Queda limitada en un territori i per una estructura política; històricament, les primeres federacions **polítiques** foren les «ciutats-imperis» o **polis**. Actualment les anomenem «**societat geopolítica**» o «societat civil».

La «**confederació**» és una possibilitat social espontània i expansiva a l'interior d'un àmbit federal ja ben definit (multi intra-confederació).

Històricament la societat geopolítica, unifederada de cara a l'exterior i multiconfederada de cara a l'interior, s'anomena amb el nom tècnic d'**imperi**. Quan una de les ètnies es fa servir a favor d'un grup minoritari per a trencar el pacte confederal intern, i s'imposa sobre les altres, apareix l'**intra-imperialisme**.

Felicitat noumènica

Realitat humana inexpressable que brolla de la llibertat interior més profunda.

Fenomen

Aparença sensible: tot allò que és copsable, directament o instrumentalment, pels sentits humans. Tot fenomen és, en principi, tractable i sotmetible a la **lògica**. Aquesta només pot ésser emprada com a operativa per a estudiar els fenòmens (i no els **noúmens**).

Fenomenològic

Vegeu **fenomen, lògica, i empirisme fenomenològic pro-experimental**.

Financer

El diner financer és el que «fineix», acaba la seva funció, en el consum. (Vegeu salaris de solidaritat social.)

Finances consumptives

Diner comunitari que, sota forma de **salaris i assignacions de solidaritat social**, es reparteix entre ciutadans i ciutadanies per al consum d'excedents de producció.

Finançament comunitari

Vegeu comú, estatuts de solidaritat social i excedents de producció.

Fulgurància perconscient

Obertura de la consciència a una realitat interior profunda qualitativament diferent al seu estat habitual-fenomènic.

Gnàtic

Referent a allò que és natural, nascut sobre la terra, carnalfenomènic-instintiu-hereditari.

Govern

Òrgan de conducció de les coses (no de les persones).

Gregarietat

Tendència vital present en totes les espècies vives que condueix a l'agrupament instintiu-inconscient dels individus d'una espècie. No confongueu aquesta universal tendència animal amb **societivitat**.

Grup sexual-nutrici

Terme tècnic que designa l'articulació genètico-social d'una parella mascle-femella amb relació sexual, procreació i nutrició comunes dins les endoètnies primitives.

Història: visió, saber... Memòria

El mateix significat tenen, evidentment, altres derivats de la mateixa arrel: IDEA, OPINIÓ... EVIDÈNCIA (visió de la realitat exterior). El complement de la paraula anterior, encara que d'arrel distinta, és evidentment, «intuïció» (visió interna de la realitat interior i exterior).

La memòria dels temps passats és sempre subjectiva-objectiva. Els primers historiadors -que coneixem exclusivament en l'era excriptural (com a màxim cap als -3.000)- tenien una memòria, un saber, una visió molt preferentment subjectiva (ètnica, imperialista, classista, individual; és a dir, molt personalitzada en l'historiador i el seu context ambiental).

Avui dia, i des de fa uns pocs segles, es tendeix com més va més, a l'objectivitat omnidocumentària.

Home

Terme que designa els individus de l'espècie humana: inclou les **persones individuals** d'ambdós sexes, les **persones ètniques** i les **persones socials-col·lectives**.

Ideals

Vegeu **noümen**.

Idealismes

Tractament sistemàtic (-ismes) dels **ideals**, incapaç d'afrontar eficientment el món dels fenòmens perquè no els tracta adequadament en no donar-los la importància que tenen per a la concreció dels ideals.

Identitat personal

Expressió confusa que pretén fer idèntiques les persones quan són singularíssimes i irrepetibles.

Ideologia

Paraules lliures (logia) sobre les idees. No s'ha de confondre amb ideològic.

Ideològic

Incorrecte tractament **lògic** de les idees i dels ideals. Aquelles i aquests són tan complexos que no poden ser tractats per la lògica, sense atemptar greument a la vegada contra la lògica correcta i contra la singularitat de cada persona que té idees i ideals també singulars. La lògica només és aplicable als **fenòmens**, i no ho és als ideals (**noúmens**) sense caure en un embolic racionalista.

En les idees hi ha molta creativitat **noümènica**. Els ideals són reduccions subjectives dels noúmens inexpressables.

La complexitat de les idees i dels ideals no pot permetre que siguin tractats segons la lògica, sense haver procedit prèviament a distingir-hi, amb molta atenció, llurs respectives àrees noumeniques-creatives i fenomeniques resultants.

Intentar tractar-los lògicament, sense aquesta prèvia distinció d'àrees, és atemptar greument, a la vegada contra la singularitat irrepetible de cada **persona** i contra els límits de l'**empirisme** exclusivament **fenomenològic pro-experimental**.

La lògica només és aplicable als fenòmens i no als noúmens, als ideals i a les idees, tots ells massa subjectius i complexos, quan no inefables per llur mateixa grandiositat que omple i satisfà **tota** la persona.

No obeir aquesta regla de la lògica considerada «correcta», és caure en els racionalismes, potser molt enginyosos, però d'una perfecta inutilitat humanista.

Ideologies i afectivologies

Ideologies i afectivologies són a les idees i als afectes allò que un «pastitx» és a una obra d'art; són a la lògica allò que una joguina molt vistosa i barata és a un instrument electrònic de gran precisió.

En llur formulació, substitueixen:

- 1. **l'anàlisi conceptual empirològica** per l'aprenentatge dels sentiments depriments de por, renúncia, abandó, catàstrofe, sometiment, etc;
- 2. **el pensament estrictament lògic** per unes conclusions que s'inscriuen en el quadre clínic de les obsessions escolàstiques de cada grup antisocial i pro-poder.

Llur finalitat és la hipnosi retòrica, que només pot reeixir suprimint tota intel·ligència i tota crítica: el pensament coherent, i l'aproximació d'aquest a la realitat, és llur gran enemic i el crim més gran de desviacionisme.

Tot règim afectivològic, és a dir classista i hipòcrita, fa els homes esclaus dels altres homes.

Tot règim ideològic fa els homes esclaus a la vegada dels altres homes i de llurs idees.

Afectivologia i ideologia són la paròdia de la lògica empiristavoluntarista-experimentalista, o sigui pro-científica, pro-filosòfica, pro-tècnica.

Igualtat jurídica

La singularitat de les persones no nega, però, que davant la llei, totes hagin de ser iguals (però no idèntiques).

Imbècil

In-bàculus: sense dot de comandament (d'**arquia**). El bastó **(baculus)** sempre ha estat el signe del comandament, malgrat s'ha emprat com a signe confusionari de **poder**. La imbecil·litat, lluny de ser cap insult, és la comprovació d'un fet d'incapacitat, reconeguda pels mateixos conciutadans, dels que no saben comandar responsablement, sinó que només actuen basats en el poder sobre les persones.

Imperi

És una estructura política que sorgeix amb les primeres ciutats a l'Àsia sudoccidental basada en un pacte de defensa de cara a l'exterior entre diverses ètnies. **Imparare** (llatí): «estar preparat a l'interior per a fer front a perills exteriors».

A partir de l'aparició dels **imperialismes** (-2.500/-2.300), els imperis han estat engolits per aquells. L'imperi lliurement format és una estructura autopacificadora i estabilitzadora, que pot permetre avui una sortida viable a l'era dels imperialismes. (Vegeu **societat geopolítica** i **federació**.)

Imperialisme

Desviació de l'**imperi** (lliure pacte respectuós de les múltiples **persones**) cap a una estructura a favor d'unes minories -indígenes o estrangeres- opressores de la resta de persones ètniques, col·lectives i individuals.

És una estructura antipolítica que trenca el lliure pacte de l'**imperi** i el vicia a favor d'un de sol (monopoli), d'uns pocs (oligopoli), d'uns pocs amb diners (**plutarquia**) que actuen contra tots els altres amb poder (despotisme, tirania), sigui a l'interior de l'antic imperi (**intra**-imperialisme), sigui contra d'altres a l'exterior (**inter**-imperialisme).

Des que les primitives «ciutats-imperi» de l'Àsia sud-occidental foren vençudes pels imperialismes, els imperis han deixat d'existir històricament. Quan s'empra el seu nom encobreix quasi sempre un o altre tipus d'imperialisme.

Impost únic de solidaritat social

El sistema de **factura-xec telemàtica** permet una dràstica reducció del sistema fiscal, a causa de la seva automaticitat de recaptació, amb un tant per cent fix i igual per a cada factura-xec emesa. Simplifica la vida dels contribuents, no permet evasions que afavoreixin certes minories i no té pràcticament cap cost de recaptació ni d'inspecció. El percentatge impositiu s'anirà reduint a mesura que la **«comptabilitat global»** del mercat permeti crear la **«massa monetària de solidaritat social»** a partir de la **«invenció de diner»**, feta en funció dels excedents de mercaderies de consum.

Indefinit

«Sense límits» és un qualificatiu imaginable per a l'home, molt al contrari d'«infinit», qualificatiu impossible d'imaginar en el món dels **fenòmens** i d'una tal inefabilitat en el món dels **ideals** que no pot ésser ni conceptualitzat ni pensat.

Independència

No dependència, quasi impossible en l'actual tan complexa realitat humana. Aquest anhel queda millor expressat per «**Iliure interdependència**».

Individualisme

Accentuació d'un tipus de persona amb oblit o perjudici de les persones nacionals o socials.

Individu

No divisible sense causar, pràcticament, la mort. S'aplica en el cas humà a la **persona individual**.

Inert

Sense vida pròpia, sense l'art suprem de la vida. No s'ha de confondre amb

neutre. Per exemple: la tècnica és inerta, no pot fer res sense les «ordres» prèvies d'un home; però no és **neutra**, ja que depèn de qui l'ha dissenyada i de qui i com la utilitza.

Infirmar

Indica el contrari de **con**firmar i substitueix el terme «refutar» d'ús més corrent.

Infraanimal

Dins el comportament trans-animal específic de l'home, a voltes aquest pren actituds anti**llibertàries** contra altres homes, que ni entre els animals d'una mateixa espècie no es donen mai: guerra, homicidi, violació, explotació...

Infrastructura utilitària

Vegeu estructures concretes i abstractes.

Insistencial, insistència

Es correspon a **existencial**» però amb significació manifesta **in-sistere**, d'estar (**sistere**) a dins (**in**)». Connota einterioritat, intimitat, vida interior, vida íntima...».

Intel·ligència artificial

És la intel·ligència abstraccionista, reduccionista, esquematitzadora, sistematitzadora..., inerta, auxiliar, que l'home va inventar, tot sol, en ell mateix, fa uns 60/50.000 anys, i que avui dia pren la forma senyalètica conceptual-analítica i calculadora-logística de la «màgia lògica». (Vegeu noció.)

Intel·ligència concreta

És la intel·ligència original de l'home, integradora i **pan-òntica**. Integra la intel·ligència vital (animal, corporal-anímica, instintiva-inconscient, genètica, gnàtica...) i la intel·ligència transanimal (nocions intuïtives fenomèniques, intuïcions **noumèniques**; intel·ligència expressiva o llenguatges...).

És molt més rica i complexa que la intel·ligència artifical. Aquesta és aplicable exclusivament als fenòmens, els quals, si són vivents, són «matats» per ella.

Inter- i intra-

Aquests dos prefixos indiquen que el concepte expressat té lloc a fora (entre) (**inter**-) o a dins (dintre) (**intra**-) d'un espai prèviament delimitat. (P.ex. intraimperialisme o interimperialisme).

Interètnia

Conjunt de relacions entre ètnies. S'aplica preferentment a les ètnies relacionades **confederativament**.

Interjecte

Conjunt de relacions entre EL SUBJECTE OBSERVADOR I L'**OB**JECTE **SERVAT**.

Intracomptabilitat

Comptabilitat interna. Sistema monetari basat exclusivament i exhaustiva en una comptabilitat: anotacions en comptes numèrics (comptes corrents). La intracomptabilitat només és possible amb un **sistema monetari** que documenti cada transacció i que impedeixi qualsevol moviment mercantil anònim, en buit i indocumentat. La intracomptabilitat és a la base d'una estratègia equilibradora d'**invenció de diner**.

Intraconfederació

La confederació sempre és interna a la federació.

Introspecció

Paraula d'origen llatí que correspon a «endo-observació», amb el clar significat de «mirar a dintre, a l'interior».

Si emprem «introspecció» en un discurs, podem reduir l'«**exo-observació**» a la paraula més simple «observació».

Invenció de diner

Procés **intracomptable**, normalment realitzat pels bancs, mitjançant el qual es creen unitats monetàries (pessetes, dòlars...) amb la simple anotació d'una xifra en un compte corrent (de crèdit). Aquestes unitats monetàries anotades no corresponen a cap tipus de moneda legal tresoritzada (peces d'or, bitllets de banc...); legalment, però, els bancs només poden inventar diner en relació amb un **coeficient de caixa** (reserva de moneda legal) dictat, normalment, per l'Estat.

La **invenció de diner** -que avui es fa per multitud de sistemes incontrolables- és una funció necessària a qualsevol mercat en expansió per a no ofegar-lo, amb una condició: que la **invenció de diner** correspongui **exactament** al valor dels excedents de mercaderies realment produïdes. Si no és així, aquesta invenció crea desequilibris molt greus, ja sia per l'excés de diner en relació amb el valor monetari de les mercaderies (inflació), o ja sia pel defecte de diner (deflació). Amb el sistema monetari actual -desinformatiu, anònim, dinàmic...- és instrumentalment impossible una estratègia d'invenció de diner equilibrada.

Procés comptable -fins ara, normalment realitzat pels bancs a partir d'una massa monetària d'emissió estatista- mitjançant el qual es creen unitats monetàries (pessetes, dòlars...) de poder de compra nou, que són la simple anotació d'una xifra en l'haver d'un compte corrent qualsevol.

Aquestes noves unitats monetàries anotades no corresponen a cap tipus de moneda tresoritzada (lingots o peces d'or, bitllets de banc amb garantia-or...).

Segons la legalitat vigent -fora de l'Estat emissor- són només els bancs els qui poden inventar diner en relació amb un **coeficient de caixa** (reserva de moneda legal) dictat per l'Estat. Prácticament, peró, ho fan tots els grups prou rics, potents i corruptors per a no preocupar-se massa de les reglamentacions estatistes i de les burocràcies interventores.

La **creació de diner** nou -que s'ha fet i es fa per multitud de sistemes avui dia incontrolables- és una funció necessària a qualsevol mercat en expansió per a no ofegar-lo. La **creació de diner** nou depèn d'una condició molt difícil de respectar en un mercat com l'actual en què la circulació monetària depèn més de la velocitat de circulació que de la mateixa massa circulant. Aquesta condició és la següent: que el volant monetari (massa multiplicada per velocitat) correspongui exactament al valor mercantil total dels béns utilitaris intercanviats.

Si no és així, aquesta incontrolada invenció de diner nou crea desequilibris molt greus, ja sia per l'excés de diner en relació al valor monetari de les mercaderies realment existents en el mercat (inflació), ja sia per defecte de diner (deflació).

Amb el sistema monetari actual -no solament desinformatiu, sinó de circulació social realment incognoscible en ser anònima, i de velocitat no mesurable en cada espai-temps geopolític- és instrumentalment i domcumentàriament impossible una estratègia autopolítica d'invenció de nou diner dinàmicament autoequilibrador de cada conjuntura variable de mercat. Aquesta conjuntura, ja sigui de sobreproducció

-o el que és el mateix, de subconsum i subinversió-, ja sigui de demanda monetària galopant de bens consumptius i inversius: en aquest últim cas, el mercat no pot instantàniament produir aquests béns, ja que llur producció demana un cert període d'inèrcia empresarial i de preparació productiva.

Invent

Creació fenomènica amb funció social o productiva. Actualment és el factor privat de producció més important.

Jerarquia

Arquia sagrada, només aplicable en el camp sagrat-transcendent i totalment impròpia en qualsevol altra societat, sense perill greu d'esdevenir un subterfugi de **poder** sobre els jerarquitzats (militars, judicials, polítics, funcionarials, empresarials...).

Justícia

Òrgan de comandament de la societat civil dedicat a garantir el compliment de la llei.

Legislatiu

Organ de comandament de la societat civil i política dedicat a fer les lleis mínimes en cada àmbit territorial o sectorial de la societat civil.

Liberal

Adjectiu que s'aplica a la concreció fenomènica de la llibertat en el camp cultural (no **utilitari**), especialment a l'estatut que defineix la lliure i responsable actuació de les professions i institucions no utilitàries. No té res a veure amb els «liberals» com a moviment polític o econòmic.

Llibertari

Terme provinent de «llibertat» reservat exclusivament a la sola «pràctica d'una **llibertat fenomènica utilitària** ben concreta i definida». Per als lingüistes, les arrels tenen el sentit fort; els allargaments comporten sempre l'afebliment del sentit de l'arrel.

Adjectiu que s'aplica a la concreció fenomènica de la llibertat en el camp utilitari, especialment a l'estatut que defineix les llibertats del mercat. No s'ha de confondre amb els «llibertaris» com a moviment polític.

Llibertat, Lliure

Ideal (noümen) indefinible característic de l'espècie humana com a anhel profund que cerca concretar-se fenomènicament en el camp cultural (**liberal**) i en el camp utilitari (**llibertari**).

Llibertat, llibertari i liberal

En tant que ideal més específic de l'home, comparteix totes les característiques d'inefabilitat, inconceptualitat i singularitat dels «**noúmens**». La concreció **fenomènica** de la llibertat es dóna en dos camps principals: el camp **utilitari** (llibertari) i el camp **liberal**.

En tant que ideal més específic de l'home la llibertat és quasi inefable, inconceptualitzable i singular. La concreció fenomènica de la llibertat es dóna en dos camps principals: el camp utilitari-lucratiu (llibertari) i el camp cultural-no lucratiu (liberal).

Per als lingüistes, les arrels tenen el sentit fort; els allargaments comporten sempre l'afebliment del sentit de l'arrel.

Així, liberal, queda vinculat exclusivament a la pràctica d'una llibertat fenomènica altruista i desinteressada ben concreta i definida (per exemple, les de les professions liberals).

Mentre que llibertari queda reservat exclusivament a la pràctica d'una llibertat fenomènica utilitària legítimament interessada i egoista ben concreta i definida (per exemple, les del mercat llibertari).

Llibertats concretes

Concrecions fenomèniques afavoridores de les persones que permeten copsar si les invocacions a la **llibertat** són més que retòrica.

Llistes obertes

Habituats a votar líders i partits hem oblidat votar persones responsables davant dels electors.

Els democràticament elegits poden ésser sotmesos o no, a la disciplina de partit: el que cal suprimir en la práctica, de socarel, és el sotmetiment dels elegits pel poble als interessos parcials i partidistes de les minories que actualment controlen els partits.

Si el ciutadà -quan la col·lectivitat consultada és massa nombrosa per a l'exercici de la democràcia directa- delega la seva responsabilitat personal de membre de la comunitat en el qui ell vota, i l'elegit la delega en el cap del partit, les opcions i decisions més estratègiques i generals tornen a dependre novament de sols tres o quatre persones, i per un resultat tan semblant al que sempre ha estat, no calia fer tantes revolucions democràtiques ni cal, avui dia, fer eleccions.

Les llistes obertes no solament poden acceptar vots a favor de determinats candidats independents no acceptats pels partits o de diferents partits, sinó que, fins i tot, en contra del partit del qual s'escull alguns candidats presentats per ell i que es volen lliurement votar.

Els candidats poden presentar-se, doncs, en llistes col·lectives de partit o de coalicions de partits, però el vot del ciutadà ha d'anar lliurement a persones responsables davant d'ell i, per tant, el seu vot només indirectament és per a l'organització política que dóna suport a alguns candidats.

L'elecció pel col·legi electoral, responsable de l'escrutini municipal, comarcal, local, regional, ètnic, inter-ètnic, ha d'ésser rigorosament segons llei estricta de proporcionalitat: s'elegeixen membres, o bé de l'executiu o bé del legislatiu, a qualsevol nivell que sigui: els legisladors no han de controlar l'escrutini, fent-li perdre temps i també perdent-lo, en lloc d'estudiar i fer lleis ben fetes, segons dret d'iniciativa molt ampli i de cara a fer un referèndum popular per cada llei.

Les eleccions democràtiques no tenen per finalitat crear una classe política inter-partidista, radicalment separada del poble, amb exclussius interessos propis, corruptes i manipulats des dels poders fàctics i ocults. El vot de confiança a cada membre de l'executiu, amb successió automàtica a l'acabament legal de cada mandat (temps constitucional, amb un màxim de 5 anys, preferiblement 4, defunció, dimissió, incapacitat...) ha d'ésser donat directament pel poble. No pot dependre de partits monolítics i de diputats que voten segons insolent prepotència, ambicions bastardes, interessos bruts, corrupció manifesta, prebendes ofertes en múltiples monopolis i empreses estatistes.

Les possibilitats de la televisió per cable i de la **telemàtica** permetran, cada vegada més, si hi ha voluntat política, d'accedir a la presa de decisions sense representants i intermediaris, és a dir, a la democràcia directa. El referèndum

permanent sobre les qüestions bàsiques -sempre amb la condició de disposar de mitjans de comunicació independents d'interessos privats o estatistes gràcies a l'estatut liberal- pot anar superant les dificultats dels sistemes de representació.

Lògica

Operativa recent (de fa només 2.500 anys), que permet un tractament rigorós dels **fenòmens**. No s'ha de confondre amb **logos** (logal, logia): verb vivent (paraules lliures), intractable per **lògica**.

La confusió **logos** = **lògica** és una aberració històrica que ha permès construir tots els pensaments i discursos **ideològics i afectivològics**, tan fanàtics com cruels.

Logística

És la senyalètica de conceptes continents. Tracta únicament dels senyals continents radicalment abstractes, buits i universals.

Podem diferenciar les logístiques següents:

Pre-logística: sistemes, esquemes.

Proto-logística: aritmètiques.

Hipo-logística: mètriques, formàtiques. Logística: àlgebres (llenguatge senyalètic).

Hiper-logística: formatrònica. Post-logística: i post-lògica.

Logos, logal, logia, lògic

El **logos** («verb vivent») és una paraula grega que implica llibertat total d'expressió. L'adjectiu corresponent a logos, així entès, és «logal» (singular), «logia» (plural). L'adjectiu «lògic» no correspon a «logos» sinó a una operativa relativament recent dita «lògica», inventada fa uns 2.500 anys. En canvi, el **logos** és una creació humana molt primitiva (fa uns 50.000 anys).

El fet de parlar lliurement sobre generalitzacions, idees, opinions, interessos, passions..., és propi de l'home i tots els discursos ideologals i afectivologals són, en el diàleg interpersonal, el fenomen social més lliure i, doncs, més pròxim als noúmens més essencials a l'home.

Màgia

Una de les accepcions que hom li atribueix és la d'«intel·ligència i saber major». Cal distingir tres tipus principals de «màgia». La «màgia llibertària», la «màgia pensada» i la «màgia lògica».

Màgia Ilibertària. És la més primitiva (60.000 anys) i s'expressa lliurement en la paraula, la dansa, el cant...; és festiva i comunitària.

Màgia pensada. Apareix fa uns 4.500 anys i és a la base de tot el pesar, sospesar, pe(n)sar típic dels racionalismes i antiracionalismes, de les **religions** i les antireligions; típic de l'era del **poder**.

Màgia lògica. Apareix només fa uns 2.500 anys i és una operativa avui molt útil si se l'empra exclusivament en l'àrea dels **fenòmens**, **existencials** i **insistencials**, de l'home, com a simple instrument **inert**.

Màgia patriarcal

És la màgia de transició entre l'original màgia llibertària i la màgia pensada (típica de les religions i dels racionalismes).

Massa monetària comunitària de solidaritat

És la massa monetària dedicada al repartiment dels **salaris de solidaritat social** i dels «pressupostos ordinaris i extraordinaris» segons els diferents Estatuts (General, Utilitari, Liberal), d'una banda; i a concedir «crèdits inversius», de l'altra. Aquesta **massa monetària** es pot constituir en funció dels excedents de producció de mercaderies de consum, en el primer cas, i de mercaderies d'inversió, en el segon.

Un altre dels sistemes de constituir, parcialment o total, aquesta massa monetària, és recaptant un «impost únic de solidaritat social» que elimini la resta de complicats i enutjosos impostos. Aquest únic impost, gràcies a la **factura-xec telemàtica**, podria ser del tipus IVA, sobre cada factura emesa, amb un percentatge general per a tothom, variable en funció del volum de necessitats que la **massa monetària de solidaritat** ha de cobrir.

Materialisme històric

Aquesta expressió designa, a partir de Marx, la nova operativa de la història que estableix una línia divisòria entre les concepcions idealistes i les concepcions científiques de la història humana: l'estudi empíric i lògic dels fenòmens implicats en la successió discontínua dels diferents models de producció.

En un sentit més actual, el **materialisme històric** pot ser definit com l'estudi interdisciplinar de l'evolució humana a partir de documents i d'hipòtesis de treball que s'han d'experimentar per tal de ser **con**firmades o **in**firmades en el present.

És un mètode precís per a intentar aproximar-se hipotèticament a les diferents etapes humanes; i no permet interpretacions idealistes o **ideològiques**, en tant que les hipòtesis formulades s'han d'experimentar en condicions mínimes d'objectivitat.

Matrimoni

La paraula «matrimoni» etimològicament és: «aportació de proteccions (**murus**) i recursos (**munus**) a la mare (**matri**) i, per tant, als seus fills». Cal recordar que **murus** i **munus** són de la mateixa arrel que moni i monia. No s'ha de confondre amb la **família** ni amb cap contracte social de compromís de convivència.

Mercat Iliure (Ilibertari)

En tant que el **mercat** és l'intercanvi de béns útils (de mercaderies), se situa clarament a l'àrea dels fenòmens. L'adjectiu que li escau, doncs, no és «lliure» (aplicable únicament a l'àrea «ètica-transcendent»), sinó «**llibertari**» ja que es tracta de l'infraestructura social més bàsica i, doncs, materialment més allunyada de l'esperit immaterial.

El **mercat llibertari** sorgeix de l'exercici de llibertats materials concretes, palpables i diàries en els cicles de la producció i del consum, harmonitzats per l'economia de complementarietat interior financera-consumptiva, d'una part, i creditícia-inversiva, de l'altra.

El que actualment correntment s'anomena «mercat lliure» no és res més que un «llibertinatge mercantilista plutàrquic»:

El **llibertinatge** és una pseudo-llibertat que no **respon** dels seus actes, que és **irresponsable**, ja que no accepta de ser personalitzada ni documentada per cap sistema monetari nominatiu. A primera vista, el llibertinatge sembla ésser obert a tothom, però en realitat només ho és per a unes molt escasses minories de poder

sobre i contra les persones; minories ocultes, secretes, ocultes en un racó desconegut de tothom per llançar-se millor sobre cada presa a l'abast. El llibertinatge és presentat per aquesta minoria com un reclam, un miratge i un somni per a la gran majoria dels ciutadans i dels empresaris que així creuen, il·lusionats, que tot el món és xauxa.

El **mercantilisme** és la degeneració del mercat que ja no cerca de cobrir les necessitats humanes en llur complexitat civilitzada, sinó que cerca únicament produir en quantitats de concertació i monopoli -oblidant la qualitat, substituint-la per la més enganyosa i caríssima publicitat- com a mitjà d'augmentar les riqueses i el **poder** d'uns pocs. Aquests pocs cada dia són menys en proporció als menys rics, als pobres, als més pobres, als aturats, als marginats segregats de la societat actualment establerta.

Plutàrquic, perquè és el medi on certes minories transformen el necessari i legítim «diner mercantil» en il·legítim «diner-poder fàctic», que permet a aquestes minories de moure subterràniament els fils del mercat i de la societat, tot corrompent a favor seu la Justícia, la política, les professions liberals, les religions, la ciència, els pobles...(«Plutarquia», és un neologisme inventat per Plató per a designar amb precisió «el poder del diner anónim, corrupte i omnicorruptor» (per a dominar tots els Estats de la terra). La confusió feta per Plató entre «arquia o legítim comandament social» i «poder il·legítim sobre i contra les persones» és deliberadament irònica, en el sentit que la «plutarquia», cada dia més mundialista, sap disfressar el seu poder anónim de «letimitat democràtica», «amb eleccions lliures», de «comandament social genuí» en tant que nascut electoralment de la voluntat del poble)

Mercometria

Mètrica del mercat realitzable exactament amb un sistema monetari **intracomptable**, que documenti les característiques principals de mercat (compra-venda). La **mercometria** és imprescindible per a un tractament matemàtic-**lògic** del **fenòmens** mercantils. Sense un canvi radical dels **sistemes monetaris** actuals, anònims, antimètrics i desinformatius, és impossible, per definició, qualsevol **mercometria exacta** i exhaustiva, necessària per a unes anàlisis i estadístiques fiables, generals i sectorials.

Aquesta mètrica, molt desenvolupada pel que fa als seus aspectes teòrics, està mancada d'un element fonamental: un multi**captor** de totes i cada una de les característiques de cada acte concret del mercat. Aquesta és una de les funcions de l'instrument monetari que anomenem **factura-xec telemàtica**.

Mínim vital

Salari de solidaritat social que tota persona ha de rebre pel fet de ser-ho en una societat civilitzada i amb capacitat de generar excedents.

Moneda

Etimològicament, «allò que avisa» (**moneo**, **monitum**); avisar la societat que s'ha realitzat un intercanvi, responsabilitzant-lo i documentant-lo. Hom distingeix entre moneda concreta (**moneda anònima**) i **moneda abstracta** (Vegeu **intracomptabilitat i factura-xec telemàtica**).

Moneda abstracta

És el tipus de moneda consistent en anotacions numèriques **intracomptables**. És una moneda, per tant, sense cap valor intrínsec. Aquestes anotacions de xifres

permeten i faciliten un sistema de valors de canvi de mercaderies.

Com a sistema conjunt, la moneda abstracta s'adapta a les necessitats del comerç, cosa que no succeeix amb qualsevol tipus de moneda concreta (metàl·lica, bitllets de banc...), sempre escassa -o de mal calcular la seva quantitat real- per a fer front als innombrables actes d'intercanvi.

Moneda anònima

És l'instrument monetari que no personalitza el qui l'empra en qualsevol acte de compra-venda. Les monedes metàl·liques i el paper moneda (bitllets de banc) són típics exemples de moneda anònima. Aquesta afavoreix la corrupció i tota mena de crims i delictes per diner, «tot es compra i tot es ven», fins i tot les persones, les autoritats...

Moneda personalitzada

Tipus de moneda que, per les seves característiques, permet saber a la Justícia qui l'ha usat i per a quin intercanvi concret.

Moral

Allò que ve de fora de l'home, sorgit de costums socials, culturals, amb tendència a imposar-se per la força. **Mores** vol dir «fuet, disciplines...»

Multiconfederació

La confederació és, per definició, múltiple en relació amb la uni**federació** que és el pacte únic de referència que permet la confederació.

Municipi

El comú.

Nació

Etimològicament «grup de naixement animal». La nació humana també s'anomena **ètnia**. No s'ha de confondre nació amb **estat** ni amb **societat geopolítica**.

Les nacions (ètnies i inter-ètnies confederades en la societat geo-política) consumeixen exclusivament per mitjà de les seves institucions liberals-cíviques. L'economia és exclusivament d'homes i per a homes, en llur àmbit ecològic.

Nació hereditària

Tota nació transmet la seva herència de generació en generació.

Nacionalisme

Accentuació de les persones nacionals-comunitàries en detriment de les persones individuals o socials.

Nacionalitat

Condició d'ésser d'una ètnia (nació) determinada. No indica la pertinença a una societat geopolítica (ni a un Estatisme).

Nacionalització

Procés pel qual una societat (o un conjunt de col·lectivitats) esdevé **nació**. No s'ha de confondre ni amb **socialització** ni, encara menys, amb **estatització**.

Nacionalitzar

S'aplica pròpiament al procés de propietat i gestió nacional que inclou els barris, interbarris, municipis, intermunicipis, sub-comarques, comarques, intercomarques, ètnies, interètnies, regions dromològiques-econòmiques... No és correcte aplicar «nacionalitzar» al conjunt de la societat geopolítica ni, menys encara, a l'acció de l'Estat. En aquest dos casos és més correcte emprar «socialitzar».

No-fenomènic

Per a evitar l'híbrid llatí-grec «no-fenomènic» fóra millor dir «a-fenomènic», però potser per a la nostra oïda contemporània el «no» té un sentit més fort i més clar.

Noble, notable

Ve de la mateixa arrel «GNO-», significativa d'«esperit vivent». (Vegeu **noció**.)

Noció

L'arrel indoeuropea «GNO-», en grec i en llatí, és específica per a totes les activitats de l'esperit -gnosi, (g)noció, (g)nom, «gnoscitiva»; «conocimiento» (castellà), cognoscitiva- sempre logal, verbal, amb forma expressiva ben personal i lliure. Cal distingir-la bé de les altres arrels «GNA-» i «GNI-».

L'arrel «GNA-» (GAM, GEN,...) es reserva a les activitats **psicosomàtiques**, corporals-anímiques (natura, **nació**, genètica, gamia...).

L'arrel «GNI-» es reserva a les activitats d'«**intel·ligència artificial**», de les quals la «**lògica**» (cognicions, cognitiva...) n'és la forma més alta, però també la més inerta.

Noümen

Terme d'inspiració kantiana que significa «noció en esperit pur», inexpressable i inconceptualitzable, i, per tant, no sotmetible a tractament **lògic** com ho són els **fenòmens**.

Els **ideals** són noúmens privilegiats ancestralment, que suposen, però, una reducció de l'àrea inconmensurable dels noúmens.

Observació

Servar (la realitat que hom té) al davant

Oligarquia

Etimològicament «l'arquia d'uns pocs». És una manera eufemística d'amagar el poder irresponsable d'uns pocs.

Ontologia

En grec **on, ontos**, vol dir «ésser». No es pot sotmetre tot l'ésser de l'home a lògica. És impossible, car l'home és un complex molt actiu de **fenòmens** i de **noúmens**, és a dir, d'«aparences de matèria vivent (fenòmens)» i de «nocions en esperit pur (noúmens)». En tant que els «noúmens» són inefables no poden ser analitzats en llurs continguts ni generar formes convertibles en senyals logístics d'indefinida substituïbilitat omnideductible-coherent.

Per tant, els discursos «ontologals» són tan lliures com legítims; però tot discurs «ontològic», tota «ontològica» és «aberrant», ja que no fa cas dels límits ben coneguts de la lògica.

Òrgans de comandament

Aquesta expressió pretén substituir la confusió creada per la identificació entre **poder**, autoritat, **govern**, estat... i es refereix a les institucions que, responsablement, s'encarreguen de «manar» en algun aspecte de la societat geopolítica.

Òrgans de comandament justicial

Conjunt d'institucions encarregades d'administrar justícia.

Òrgans de comandament cívic

Conjunt d'institucions encarregades d'administrar les ètnies i interètnies.

Òrgans de comandament geopolític

Conjunt d'institucions encarregades de conduir el conjunt de la societat geopolítica.

Pacte

Acord fenomènic (foedus) per aconseguir la pau (pax) fonamentat en en la confiança noumènica (fides).

Pan-òntic

Relatiu a «tot l'ésser».

Pare

Ve de la mateixa arrel de «potis» (poder). La «pàtria potestat» és una redundància que afirma el poder del pare sobre dona i fills.

Parlaments

Conjunt d'institucions ètniques, interètniques i geopolítiques en les quals els Legislatius parlamenten amb els caps dels Executius per orientar i controlar el govern de la seva demarcació.

Pàtria

Ve de **pare** i, per tant, de poder. Invocar «la mare pàtria» és un embolic absurd que permet fer la guerra sense saber per què.

Per-

Aquest prefix llatí és una preposició inseparable en la composició de certs noms i verbs, als quals aporta un augment de significació quantitativa i indica un salt qualitatiu. Aquesta aportació és molt apropiada per a precisar les característiques pròpies de l'home (persona, pervivent, perconscient, persistent...) o de certs elements (pervalència...).

Perconscient, pervivent (Vegeu per-)

Persona

Etimològicament, «el qui canta (sonare) alt i just (per) la pròpia originalitat humana». Són persones no només les **individuals**, sinó també les **nacionals-comunitàries** (ètnies) i les **socials-col·lectives**. El sentit corrent del mot **persona** com a «màscara», és un derivat del seu sentit original i no a l'inrevés: la màscara del teatre grec permetia ampliar la veu de l'actor que l'emprava.

Personalitats

Les diverses maneres en què s'expressa la persona, però que no han de ser confoses socialment.

Persones individuals-mortals

Les persones més evidents a tothom.

Persones nacionals-comunitàries

Les persones formades per individus (i col·lectivitats) que comparteixen un mateix nucli de naixement, un mateix tarannà ètic, uns mateixos costums ancestrals, una mateixa cultura heretada i, eventualment, una mateixa llengua.

Persones socials-col·lectives

Les persones formades per lliure co-elecció mútua diferent del condicionant genètic de les persones nacionals-comunitàries.

Pervivència

Manera de viure específicament humana.

Plurigentilícies

Formada per múltiples «gens» (ètnies).

Plutarquia

Comandament de Ploutos, el déu del diner. Històricament aquest terme s'empra per a designar el «**poder** ocult i irresponsable que dóna el diner anònim» a certes minories que actuen així, impunement, contra la gran majoria de **persones** individuals, nacionals i col·lectives.

Poder

La capacitat d'interferir en les coses i en les **persones**. El **poder sobre les coses** és legítim i necessari per a la vida de l'home. El **poder sobre i contra les persones** és il·legítim, antiètic i immoral. No s'ha de confondre, però, el poder sobre les persones (despotisme, tirania, **plutarquia**...) amb el **comandament social** dialogant, legítim i responsable (arquia, autoritat...).

És interessant destacar que «poder» i **pater** tenen la mateixa arrel: l'expressió «pàtria potestat» és una significativa redundància.

Poders fàctics

Els poders que actuen de fet (sense marc legal) són impunes, principalment, gràcies a l'anonimat del diner. El poders legals també són il·legítims i cal convertir-los en **comandament** social responsable.

Policíac

Reservem el qualificatiu de «policial» per a una policia normal, respectuosa de la dignitat de l'home, respectuosa de la llei, respectuosa de la independència judicial...

En canvi, «policíac» l'emprem per anomenar el comportament repressor, torturador, corruptor...

Política

És la disciplina que cada **societat geopolítica** s'imposa a ella mateixa, en favor d'ella mateixa. Consisteix en una doble acció: en primer lloc, el comandament social (**arquia**) lliure i responsable d'un cap d'Estat elegit democràticament; en segon lloc, l'obediència, també lliure i responsable, dels electors. Tant el comandament com l'obediència es realitzen per propi convenciment ètic i interès vital.

L'autopolítica és el desenvolupament espontani i expansiu, naturalment bell i bo, l'estratègia comunitària beneficiosa per a tots els membres de la societat geopolítica.

L'antipolítica és un desenvolupament arbitrari i forçat, una estratègia individualista, oligopolista o classista en benefici propi mitjançant l'explotació dels altres.

Les antipolítiques són anti**llibertàries**, perquè en elles la llibertat i la responsabilitat inherents a tota política (tant per al qui comanda com per a qui obeeix) s'han transformat en **poder** irresponsable d'unes persones sobre les altres, i el poder sobre les persones és la negació mateixa de la llibertat.

Principi de subsidiaritat

Cada nivell **confederatiu** assumeix totes les funcions que lliurement no delega a nivells confederatius més amplis. Així cada **ètnia** i inter-ètnia és totalment autònoma i, només subsidiàriament, la confederació assumeix allò que en el pacte confederal estableixen els pactants.

Aquest terme és sinònim del mot tècnic «an-arquia», al qual només «ingenus» o «cínics» poden donar un sentit pejoratiu. En realitat, és un terme de negació del «comandament de rang superior» en àrees socials de «comandament de rang inferior».

Privilegi

Etimològicament, «llei privada» per oposició a «llei general, igual per a tots».

Pro-experimental

Vegeu **empirisme fenomenològic pro-experimental**.

Professions i institucions liberals

Activitats i entitats acollides a l'**Estatut liberal**, és a dir, que ofereixen els seus serveis gratuïtament i són remunerades per la societat geopolítica.

Psico-somàtic

Sinònim grec de l'expressió llatina «corporal-anímic». Ànima, psiqué i esperit indiquen «vent, aire...». Convencionalment, ànima s'aplica a tot cos animat (animal) i esperit, a l'original característica ètica-transcendent de l'home.

Psiqué

El «vent» que mou la persona (ànima).

Realitat

Etimològicament: FLUX

Semànticament: FLUX D'OBSERVATS (I OBSERVABLES)

Regles de joc (social) net

Expressió popular per a designar el conjunt de lleis que formen una Constitució. En tot joc (social) convé que les regles de joc siguin netes, que afavoreixin per igual a tots les jugadors, cosa que no succeeix en les societats històriques i actuals.

Religió

És un terme d'origen fosc que expressa la pràctica pseudo-**sacral** organitzada per a ser opi del poble, instrument legitimador dels poders establerts i fàctics. Les religions posen una carcassa ritualista a experiències de **màgia llibertària**, de transcendència, de **sacralitat** i esdevenen, per tant, una clara manifestació de **màgia pensada**.

Totes les religions són màgies pe(n)sades, com hem dit, nascudes a imitació de l'anàlisi dels metalls preciosos per l'assaig de toc (aigua règia) i del seu pe(n)sament per la balança de precisió. Aigua règia i balances de precisió són dos invents documentàriament ben precisats a Akkad i en la primera meitat del Illr mil·lenni abans de la nostra era.

Anàlisi i pe(n)sament de les paraules, els conceptes i llur senyalètica formalista han sigut, des d'aleshores, l'exhaustiva i grandiosa tasca de les religions, al servei incondicional dels règims imperialistes momentàniament triomfants: llur més o menys dogmàtica i fanàtica inquisició i persecució contra totes les ideologies i afectivologies (paraules personals lliures, vivents, dialogals sobre idees, opinions, afectes i passions) i sobre tots els discursos ideològics i afectivològics (paraules impersonals mortes per raó dialèctica formalísticament, logísticament inertacoherent sobre «coses» conceptualitzades i senyalètiques) no ens ha de fer oblidar que, malgrat tot, durant els últims 4.500 anys i a tot el món, les religions han estat un motor de progrés moral i civilitzador, universal i intel·lectual.

Una altra cosa és que avui dia pretenguin ésser encara l'únic instrument per a relligar la vida fenomènica de l'home amb la seva vida ètica transcendent en esperit pur.

Per a explicitar millor el sentit del que acabem de dir només cal recordar l'etimologia que donen tots els diccionaris: RELIGIÓ vindria de RELIGARE, de la mateixa manera que OPCIÓ ve d'OPTARE.

Revolució

Evolució ràpida i repetida d'una realitat determinada, que en si mateixa no prediu l'ús de la violència ni de la no-violència activa.

Salari de solidaritat social

És un sobre-salari social comunitari-solvent per als productors-consumidors (Estatut utilitari), que s'afegeix a llur salari privat-solvent; i és un salari social «alliberador», «liberal» o «mixt» respectivament per als qui s'emparen en l'estatut general (aturats, marginats, incapacitats congènits...), per als qui trien l'estatut liberal (professionals, institucions, col·lectivitats no utilitàries, és a dir, liberals), o per als qui s'acullen a l'estatut mixt (artesans, empreses mixtes de serveis públics...).

La massa monetària comunitària destinada constitucionalment a aquest salaris de solidaritat social (SSS) s'obté principalment per creació de diner en funció d'excedents reals de mercaderies de consum. Els SSS són distribuïts per un sistema de punts, el valor dels quals surt de dividir la massa monetària de salaris de solidaritat pel nombre de punts adjudicats als diferents salaris.

Una altra massa monetària de consum «liberal» estarà destinada a pressupostos ordinaris i extraordinaris de les institucions, col·lectivitats i associacions no lucratives.

Una llei orgànica de finances comunitàries regularà tot el capítol de salaris i pressupostos (ordinaris i extraordinaris) de solidaritat social.

Salari vital de solidaritat social

Salari social que assegura un **mínim vital** a totes les persones individuals des del naixement fins a la mort.

Sacralitat

Provè del verb llatí sancire: sancionar, avaluar, triar allò que hom considera bo i millor, segons la consciència de l'home que tria. Sacerdot, sagrat, sant i sagrament són derivats de la mateixa realitat. Aquests mots s'apliquen especialment al camp ètic-transcendent.

Sàrquic

Carnal, referent al complement psico-somàtic.

Sem-ètimo-lingüística

Disciplina que s'ocupa del sentit (sem) original (ètimo) de les paraules (lingüística). Permet cercar l'origen de les paraules per a descobrir-ne el sentit primitiu no corromput. Ajuda a reconstruir la història passada a partir dels orígens i de l'evolució de les paraules. Facilita també definir unívocament cada element lingüístic en un sentit tècnic, universal, necessari per a un estudi rigorós dels fenòmens que hom vol estudiar. La terminologia unívoca permet grans progressos en totes les disciplines científiques que l'adopten. La seva manca és un dels impediments per al progrés de les anomenades «ciències socials, mercantils i econòmiques», ja que llur imprecisió terminològica, variable en cada escola ideològica o afectivològica, les condueix a carrerons sense sortida experimental, molt al contrari de les ciències físiques i biofísiques que, disposant d'aquesta terminologia unívoca, poden ser tractades segons el més estricte empirisme fenomenològic pro-experimental.

Simbiòtic

Complementari, indestriable, interdependent.

Símbol

Mot d'origen grec que designa qualsevol «juntura exacta, ajustament precís, confluència real i concreta... contrasenya codificada» que permeti un reconeixement complementari; un complement d'identificació, de compenetració. Simbòlic, significa, doncs, complementari.

Sistema general

És un sinònim d'**empirisme fenomenològic pro-experimental**. És una operativa **lògica** general aplicable a l'estudi i experimentació de qualsevol **fenomen**. S'inclou en la línia de la Teoria General de Sistemes on es relacionen els diferents sistemes entre si en un context interdisciplinar (Vegeu Rudolf Carnap i el cercle de Viena).

És en aquest sentit que, en el text, «sistema general» és l'abreviació de «sistema general de **mercat** clar i **societat** transparent»: elaboració «científica» sobre la mesura i l'estratègia del mercat i de la societat, dotada d'un instrument tècnic per a la seva aplicació i experimentació a la realitat quotidiana.

En d'altres paraules, és un «sistema general de mesura i comptabilitat, d'anàlisi i estadística de tots els valors de canvi utilitaris-monetaris». Aquesta sistemàtica és fonamental per a sotmetre a experimentació rigorosa els diferents «sistemes i pseudo-sistemes» que actualment xoquen al mercat i a la societat.

Sistema científic

Vegeu sistema general i empirisme fenomenològic pro-experimental.

Sistema monetari

Vegeu moneda, factura-xec telemàtica, intracomptabilitat i sistema general.

Sistemàtic

Referent a l'organització coherent d'un o més conjunts lògics. Els termes acabats amb «-isme» indiquen un tractament sistemàtic de la realitat que acompanyen. Per coherència, els «-ismes» sols poden acompanyar realitats **fenomèniques** sotmetibles a tractament lògic. Altrament, indiquen «accentuacions o perversions» d'un aspecte de la realitat complexa.

Sobirania

Estar per sobre dels altres. Ni «sobirans» ni «sobiranies nacionals».

Social-liberal

Referent a la societat liberal (Estatut Liberal).

Socialisme

Accentuació de les persones socials-col·lectives en contra de les persones individuals o nacionals.

Socialitzar

Procés pel qual són posats al servei equitatiu de tots els ciutadans i ciutadanies d'una **societat geopolítica**, determinats béns o serveis. No té res a veure amb **nacionalitzar**: procés pel qual unes col·lectivitats esdevenen **nació**. Tampoc no s'ha de confondre amb estatitzar: procés pel qual l'Estat s'apropia il·legítimament de certs béns i serveis en el pretès nom de la societat o del «bé comú». Tota estatització corromp el sentit original de l'Estat (simple gerent de la societat).

Sociativitat

Més o menys capacitat d'associar-se lliurement. Tret específicament humà.

Societat

Grup multipersonal sorgit de la capacitat d'associar-se, de co-elegir-se lliurement.

Societat civil

Conjunt de persones individuals, nacionals i col·lectives que actuen amb llibertat dins el marc de la **societat geopolítica**.

Societat geopolítica

Expressió composta que designa la societat formada per un conjunt d'ètnies i inter-ètnies ancestrals, històricament unifederades més o menys vocacionalment i lliure de cara a l'exterior i multiconfederades confederables també més o menys lliurement entre elles a l'interior de la federació unitària existent avui en dia. La legitimitat ètica i moral d'aquesta federació unitària només pot sorgir d'un nou pacte de plena llibertat extra-federativa i intra-confederativa que converteixi l'unitarisme heretat en una lliure vocació conjunta, profundament sentida per tots, de futura culminació en una exuberant i fecunda comunitat inter-ètnica global.

Etno-històricament, aquestes societats polítiques o civils van sorgir espontàniament i expansiva, a l'Àsia sudoccidental fa uns 10.000 anys, en un espai

geogràfic (geo) com a «acròpolis» inicials, sota forma de naixents «ciutats-imperi».

Quan aquestes lliures «societats-imperis» molt nombroses perderen llurs concretes llibertats ciutadanes a l'exterior i a l'interior, fou per efecte dels «imperialismes» iniciats fa uns 4.500 anys. Si la constitució de múltiples ètnies i interètnies en unifederació de cara a l'exterior no és lliure, esdevé un imperialisme.

Tots els imperialismes, a terme històric prou llarg, estan condemnats a mort, perquè les oligarquies que els dominen fugen del navili en perdició, per fracàs manifest de l'imperialisme exterior (cas de tos els ex-imperislismes europeus) i per rebel·lió intel·ligent, ja pronosticable de les ètnies i inter-ètnies contra els excessos de centralisme, estatisme, «burrocràcia»... de l'imperislisme interior convertit en substitut de l'imperialisme exterior.

Així totes les ètnies i inter-ètnies (nacions amb consciència) volen un nou pacte de lliure unifederació de cara a l'exterior i de super-lliures indefinides intraconfederacions presents i futures.

Aquestes definicions -experimentals-històriques- delimiten amb precisió l'estructura, les funcions i atribucions, l'organicitat de l'Estat.

L'Estat és un simple gerent del conjunt de la **societat geopolítica**. Aquesta **no** és, per tant, sinònim d'Estat, ni de «nació», ja que, per definició, tota societat geopolítica ha estat i és sempre i arreu pluri-nacional.

El terme tècnic per «societat geopolítica» és «imperi»: el seu significat originari és «Estar parat, preparat (-per de «parare» «-perare») per dins, interiorment (im-) (a fer front a perills contra la comunitat tant exteriors com interiors)».

L'Estat gerent de l'imperi -futura comunitat imperial, si els polítics actuen segons una comprensió de la persona enterament lliure des dels seus inicis i de l'arquia-anarquia al servei de les plenes llibertats personals fenomèniques, tant a l'interior com a l'exterior- és sols una part, relativament molt minoritària: té una missió específica ben precisa: actuar de «gerent» i, mai, enlloc ni per res, ningú ha estat capaç, davant un auditori mitjanament intel·ligent, de confondre «societat gerenciada» i «gerent social».

Societat liberal

És la que es dedica a atendre les persones més o menys directament, però no a través de la producció de béns útils mercantils. És la formada pels professionals, institucions i associacions liberals (Vegeu **estatut liberal**).

Societat mixta

És la que es dedica a una funció utilitària que, a causa del seu caràcter de monopoli de servei públic o a la seva funció mig utilitària, mig liberal, rep ajuda financera específica (Vegeu **estatut mixt**).

Societat transcendent

Conjunt social de totes les persones que es relacionen des de l'ésser, compartint lliurement festa i ideals. No té funció **fenomènica** concreta; és el camp de l'**ètica**, de la festa, la transcendència, els ideals. Com a transcendent que és no necessita cap ajuda monetària sinó un marc lliure on desenvolupar-se.

Societat utilitària (mercat)

És la que es dedica a la producció i consum dels béns utilitaris. En ella es distingeixen els productors-consumidors dels simples consumidors. El seu nom corrent és «mercat».

Superestructura ètica

Vegeu estructures concretes i abstractes.

Supra-ètnia

Nova **ètnia** sorgida d'un procés respectuós de lliure federació i confederació d'ètnies anteriors.

Supra-nacionalització

En el cas humà, procés de formar una supra-ètnia.

Telemàtica

Informàtica interconnectada a distància (tele). Inclou la combinació de tots els sistemes electrònics de comunicació a distància (tv, telèfon, ordinadors, tèlex...)

Teoria metal·lista

Teoria monetària que explica l'acceptació del diner en funció del valor del metall de què són fetes les monedes. La pràctica metal·lista -monedes de metall en circulació-, si bé al seu inici (fa uns 4.500/4.000 anys) permeté l'agilització dels intercanvis, amb el temps s'ha mostrat incapaç de promoure l'equilibri del mercat: la seva quantitat limitada al volum d'unes poques mercaderies escollides (or, plata...) no pot fer front a un constant creixement de mercaderies.

Des de l'any 1914, les monedes metàl·liques amb valor intrínsec han desaparegut pràcticament. Així, la **teoria nominalista** pren ara un nou impuls teòric i pràctic: la moneda és un simple sistema de mesura, convencional i abstracte, que permet establir responsablement el valor de canvi de les mercaderies.

Teoria nominalista

Teoria monetària per la qual el diner és únicament un «signe» arbitrari, sense cap valor concret intrínsec, per a facilitar l'intercanvi de mercaderies. És a dir, el nominalisme nega que sigui essencial al diner que aquest estigui format per alguna mercaderia valuosa, i afirma que és un simple instrument convencional i abstracte que agilitza el mercat. Plató és el primer representant d'aquesta teoria mentre que Aristòtil és el primer a contradir-la afirmant la **teoria metal·lista**.

Tirania

Confusió deliberada entre **autoritat estatal** (executiu i legislatiu) i autoritat **justicial**.

Tòtems

Triem el sentit que designa «els primers col·lectius humans d'especialització productiva».

Transparència comptable-monetària

Aquesta expressió és sinònim de «els comptes clars», cosa imposible en un règim monetari anònim i **extracomptable**.

Unifederació

La **federació** geopolítica sempre és única.

Unió

La «unió» fenomènica de persones és molt perillosa perquè porta a llur destrucció. La «**(con)federació** fa la força», la «unió fa la destrucció».

Unitarisme

Ideologia que porta a la destrucció de les persones en funció de l'idealisme de la «unitat»

Unitat nacional

Apel·lació pseudo-cohesionadora que amaga i pretén destruir la diversitat personal d'individus, ètnies i col·lectivitats.

Utilitari-Ilibertari

Referent a les llibertats de producció i consum de béns materials útils per a la vida humana.

Utilitarisme

Sistema de producció i consum de béns materials útils per a la vida humana en la seva complexitat de cada espai-temps.

Utilitarisme humà

Es tracta de la **infraestructura** bàsica de la vida fenomènica, biològica i cultural, de l'home. L'utilitarisme és l'aprofitament de tot el que **materialment** és útil al subjecte actiu considerat; és instintivament congènit a tots els membres de qualsevol espècie animal, fonamentalment adscrita al model nacional-comunitari, més o menys gregari.

Ukronia i utopia

«Fora del temps» i «fora de l'espai», respectivament. En general, aquests mots indiquen la imaginació situada fora de les circumstàncies concretes que envolten i condicionen els homes en un moment determinat, però que poden esdevenir reals en un altre moment.

Veritat

Elevació, excelsitud de l'esperit ètic-transcendent. La veritat només pot ser subjectiva, personalíssima, singular: no **existeix** cap veritat objectiva fora de la persona considerada (sigui **persona** nacional-comunitària, social-col·lectiva o individual-mortal)

Ni el nombre de persones (majories), ni la llei que les regeix, no poden crear una «veritat objectiva». La veritat, en no ser fenomènica, no pot ésser objectiva i tant el número (aritmètica) com la llei són simples fenòmens històrics.

Una veritat fenomènica és un absurd: la veritat abasta tot l'ésser de la persona i no pot ésser reduïda solament a la part fenomènica d'aquesta persona. (Vegeu **exacte**.)

Vocacions liberals

Les professions no utilitàries, per a poder-se desenvolupar amb dignitat i eficàcia, han d'estar fonamentades en la vocació no mercantil dels professionals. Aquesta vocació es demostra en la pràctica de la professió i no en cap tipus d'oposicions memorístiques.

Escola Finaly

Economia i Societat

http://www.finaly.org

E-correu: escola.finaly@gmail.com